

NAUJIENOS

Congress
Division
on, D. C.

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, October 8, 1980

Nr. 194

PASIENYJE RUSŲ KAREIVIAI NUŠOVĖ KINIETI

JAV DELEGACIJA Į MADRIDO KONFERENCIJĄ

Amerikiečių delegacijoje Madrido konferencijai yra visuomeninių organizacijų 30 atstovų, jų tarpe 6 iš Rytinės Europos tautų — po vieną iš lietuvių, vengrų, lenkų, čekų, ukrainiečių ir armėnų. Be šių — trys negrai, penki žydai, ispanas, kinas, indėnas, puertorikietis.

Visuomeninių organizacijų atstovai gaus apmokamą kelionę ir galės pasilikti visą konferencijos laiką Madride. Tačiau jei kas norės kai kuriam laikui grįžti į JAV, turės savo kelionę pats apmokėti. Pragyvenimo išlaidos Madride jiems bus taip pat apmokėtos.

PASITARIMAS APIE MADRIDO KONFERENCIJĄ

Is įvairių tautybių sudarytoji Helsinkio susitarimų vykdymui stebėti komisija Chicagoje buvo susačiusi posėdį, kuriame dalyvavo latvių, gudų, žydų, graikų ir kitų tautybių atstovai. Iš klausė „Chicago Tribune“ redaktoriaus užsienio klausimams H. Tyner pranešimo ir Valstybės departamentą atstovė, Helsinkio komisijos narė, Meg Donovan, atvykusios iš Washingtono, informaciją. Ji kalbėjo, jog yra vilčių, kad Madrido konferencijoje bus keliamas Pabaltijo valstybių laisvės klausimas.

Pasitarime is lietuvių dalyvavo Amerikos Balso redaktorius R. Sakadolskis ir ALTos atstovai kun. J. Prunskis.

PABALTIEČIŲ RASTAS REAGANUI

Jungtinis Pabaltiečių komitetas Washingtono pasiuntė raštą respublikonų kandidatui Reaganui, reikšdamas nepritarimą jo pareiškimui, kad Sovietų Sąjungai grūdų siuntimo boikotas būves nepasiekiamas.

LATVIAI Į MADRIDĄ

Latviai organizuoja savo grupės kelionę į Madridą lapkričio mėn. pradžioje, tarptautinės konferencijos metu.

PABALTIEČIŲ KLAUSIMAS JUNGTYNĖSE TAUTOSE

Senatorius Strom Thurmond (resp., S.C.) pasiūlė rezoliuciją, kad Pabaltijo valstybių klausimas būtų iškeltas Jungtinėse Tautose.

ESTAS PABALTIEČIŲ KOMITETE

Vasaros metu Jungtiniame Pabaltiečių komitete Washing-

tone dirbo estas Arvo Vercamer. Norima kiekvieną vasarą turėti pabaltiečių jaunimo atstovus, kurie pratintųsi prie darbų, siekiant Lietuvos, Latvijos, Estijos laisvės.

Vercamer suregistravo visus 1937-1970 m. pareiškimus, įvykusius Kongrese, Pabaltijo klausimu. Daugiausia pareiškimų susilaukė lietuviai.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO KNYGA

Knyga „Devintasis Amerikos Lietuvių Kongresas“, kur aprašomi 1979 m. Clevelande įvykusio JAV lietuvių kongreso darbai, jau baigiama spausdinti ir bus gaunama ALTos suvažiavime Chicagoje spalio 18 dieną. (ALT Informacija)

PREZ. CARTERĮ PASITIKO DIDELĖS MINIOS

CHICAGO, ILL. — Praeitą pirmadienį prezidentas Carteris buvo atvykęs į Chicago parąginti visus didmiesčio gyventojus registruotis balsavimo dienai. Kas laiku neužsiregistravo, tas negalės pasinaudoti savo pilietinėmis teisėmis ir negalės balsuoti.

Prezidentą Carterį pasitiko miesto burmistrė Jane Byrne. Iš aerodromo ji atlydėjo prezidentą į didmiesčio aikštę, esančią prie savivaldybės. Tvirtinama, kad buvo apie šimtas tūkstančių žmonių minia, nors kiti sakė, kad galėjo būti tik apie 30 tūkstančių. Policija visą laiką palaikė tvarką, kad nebūtų spūsties ir nesusipratimų.

Jane Byrne įsakė visiems savivaldybės tarnautojams dalyvauti sutikime ir parodyti dabiniam prezidentui, kad vietos gyventojai pritaria jo vedamai taikos politikai ir laukia miestui reikalingų paskolų ir gyvo biznio.

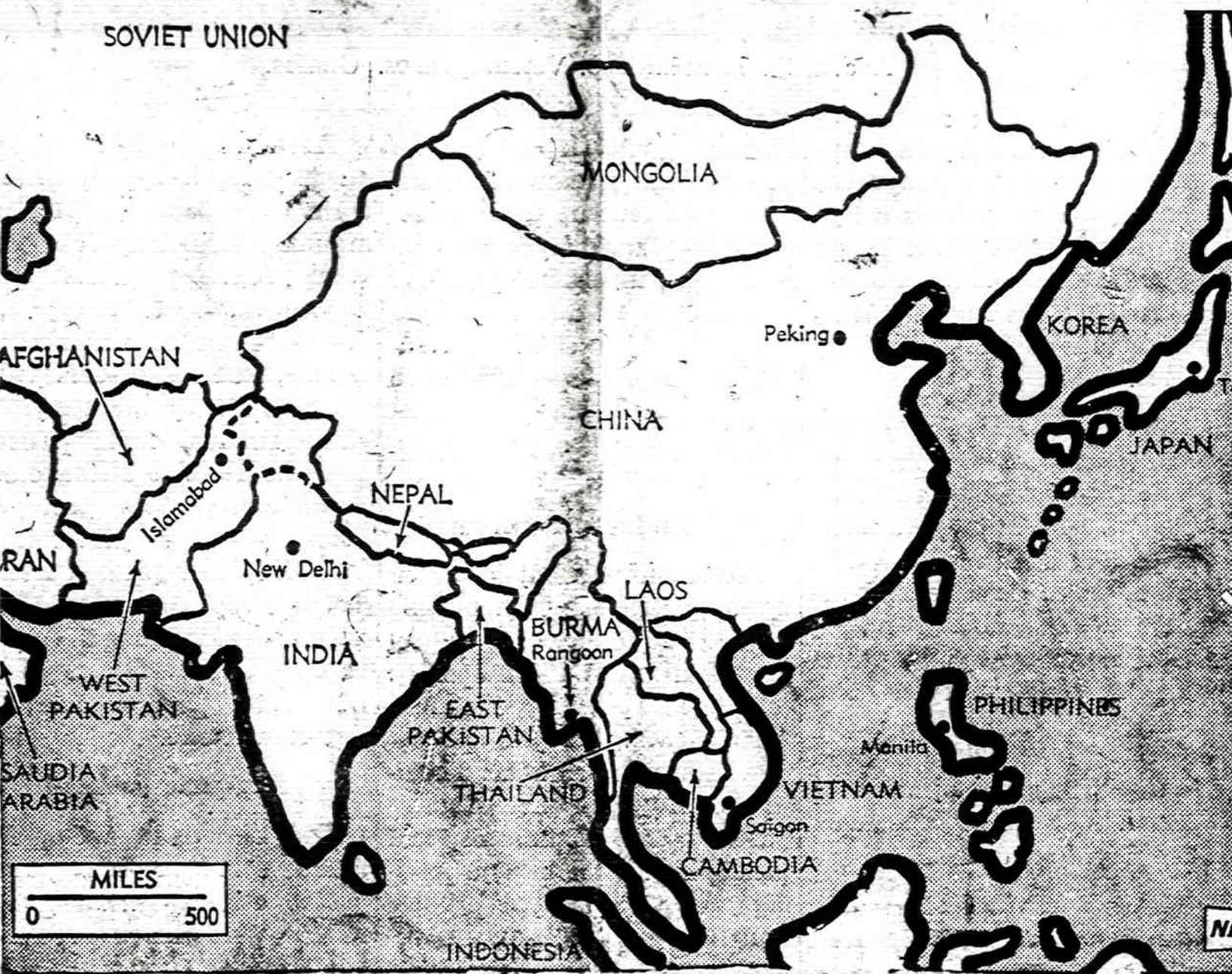
Prezidentas Carteris jau buvo išvažiavęs, bet Richard Daley aikštėje dar ilgai stovėjo žmonių grupės ir gyvai komentavo prezidento pasakytus žodžius. Yra pagrindas manyti, kad prez. Carteris prižadėjo burmistrėi gauti reikalingų paskolų Chicago pramonei pagyvinti.

Palmer salėje pasakytoje kalboje prezidentas labai aštriai kritikavo respublikonų kandidatą prezidento pareigoms, Carteris tvirtino, kad jo oponentas nori išardyti tą gerbūvį, kurį krašto gyventojai pasiekė. Jis Reaganui neleis to padaryti.

— Lenkijoje St. Kania pareiškė, kad Dancigo darbininkai be reikalo streikavo vieną valandą. Ta valanda pakenkė krašto ūkiui. Kania prižadėjo pakelti darbininkams algas.

— Irane Irako tankai pasiūstė 6 mylias pirmyn ir užėmė kelis kaimelius.

— Antradienį aukso uncija kainavo 676 dolerius.

Rusai perplaukė Argun upę prie Mongolijos pasienio ir nušovė kinietį kerdžių. Kiniečiai nušovė vieną išveržusį rusą.

IRAKO KARIUOMENĖ UŽĖMĖ 150,000 GYVENTOJŲ UOSTAMIESTĮ

BOMBARDUOTOS IRANO IR IRAKO SOSTINĖS

KHORRAMSHAHR, Iranas. — Jungtinių Tautų karo veiksmų BBC korespondentas Christopher Morris, grįžęs į Londoną iš Irano ir Irako karo zonos, patvirtino žinią, kad Irako kariai sekmdienį užėmė Khorramshahr uostamiestį su 150,000 gyventojų. Miesto centre yra apsuptas Irano kariuomenės dalinys, kurį norima priversti be mūšio pasiduoti. Šiuviai buvo girdimi pietų priemiesčiuose, gi pirmadienio naktį Irako šarvuotieji ir artilerija privertė apiešti pozicijas Irano kariuomenės daliniui. Uosto srityje Irako kariai dalinosi karo grobiu: dviračiais ir kitokiais namų apyvokos daiktais.

Teherano radijo pranešimu, Irako aviacija bombardavo sostinę ir kitus miestus. Teherane nuo priešų bombų žuvo keturi asmenys ir 60 buvo sužeisti. Padaryta nuostolių vienai dirbtuvei ir aerodromui. Atsikišydama, Irano aviacija bombardavo Irako sostinę Bagdadą ir kitus taikinius.

Bagdade lankėsi Jordanijos karalius Hussein. Vizitas užtruko 24 valandas. Hussein pasidėjo Irakui pilną pagalbą. Jordanija yra pirmoji arabų valstybė, užsigažavusi Irano ir Irako kare. Pirmadienį Jordanijos premjeras Hudar Badran mobilizavo civilines transporto priemones reikmenų pervežimui į Iraką.

Is Beiruto ateinančios žinios tvirtina, kad Sovietų Sąjunga siunčia karo medžiagą į Iraką iš Pietų Jemeno ir Abisinijos.

Irano parlamento oficialus kalbėtojas Hashemi Rafsanjani pareiškė, kad Irano revoliucijos vadas mulla Chomeini pranešė lygas nžbaiginti karą su Iraku. Kaip žinoma, Irankis atmetė

— Jungtinių Tautų karo veiksmų sustabdymo pasiūlymą ir Irako taikos sąlygas, nesileidžiant net į derybas.

SAUDI ARABIJA PARŲ PINS NAFTOS

NICOSIA, Kipro sala. — Kipro salon buvo suvažiavę naftą gaminančių valstybių atstovai aptarti, kas daryti, kad nepri-trūktų naftos.

Is kovos fronto ateinančios žinios rodo, kad ilgam laikui nebus naftos iš Irako ir Irano. Ant-radienį atnaujintas karas rodo, kad abi valstybės yra pasiryžusios išnaikinti viena kitos naftos versmes. Pirmiausia naftos versmės degino ir griovė iranietiai, o vėliau to paties žingsnio ėmėsi Irako karo jėgos. Irako ginkluotosios pajėgos užėmė svarbias versmes Abadane ir Choramšaro srityse.

Paskutiniame dviejuose dienomis Irako karinė vadovybė sutraukė savo tankus naujam žygiui pirmyn. Irakui užėmus Irano pagrindines naftos versmes, Iranas liks visai be naftos.

Saud. Arabijos šeichas Jamanis pareiškė, kad jie, vietoj 9.5 milijono statinių į dieną, jau pradėjo gaminti po 11 milijonų statinių kiekvieną dieną.

— Newsweek žurnalas rašo, kad Zbigniew Brzezinski susitarė su A. Dobryninu pasikeisti nuteistais šnipais. JAV atiduos rusams du nuteistus rusus, o rusai išleis Anatolij Filatovą, kuris šnipinėjęs Amerikai.

— Eina kalbos, jog senatorius Edward Kennedy tikisi būti Demokrato partijos kandidatu prezidento pareigoms 1984 metais.

KANIA IŠMETĖ DEŠIMT KOMUNISTŲ

VARSUVA, Lenkija. — Sekmdienį prasidėjęs Lenkijos komunistų partijos centro komiteto posėdis tęsėsi 22 valandas. Kiekvienas partijos narys, nepa-jėgęs išvengti Dancigo darbininkų streiko, privalo būti išmestas iš centro komiteto, buvo nutarta šioje sesijoje.

Stanislaw Kania, naujai išrinktas komunistų partijos generalinis sekretorius, leido centro komiteto nariams kritikuoti visus atsakingus pareigūnus, išskyrus Edvardą Gieręką. Jis buvęs nesveikas, negalįs pasiteisinti, todėl Kania neleido dabar jo kritikuoti. Bet Kania pastebėjo, kad Centro komiteto nariai turės progos ir jį kritikuoti, kai jis sustiprės.

Daugiausia pipirų teko buvusiai premjerui E. Babiuchui, kuris labai ilgai laukė, o vėliau į nerimo vietas siuntinėjo kitus, o pats nedirbo važiuoti ir aiškintis. Babiuchas buvo užsukęs į Dancigą, bet kai streikuojantieji darbininkai metė darbą ir jam į akis pasakė kelis karčius žodžius, tai Babiuchas pasitraukė. Jis išmestas iš lenkų kompartijos centro komiteto. Išmestas centro komiteto sekretorius Zdzislaw Zandrowski, partijos propagandos vadas Jerzy Lukaszewicz, vyriausias ūkio planuotojas Tadeusz Wrzaszczyk. Iš-veržę Sovietų kariai nušovė Kinijos pilietį Li Zhong ir paliko Kinijos teritorijoje. Sovietų kariai savo elgesiu sukėlė dar didesnę įtampą pasienio srityje. Sovietų valdžia klysta, jeigu ji mano, kad panašiais pasienio incidentais ji pajėgs sukelti Kinijoje paniką. Kinijos valdžia reikalauja, kad Sovietų vyriausybė sustabdytų provokacinius veiksmus visame Kinijos pasienyje.

Kinijos ir Sovietų Sąjungos siena yra 4,500 mylių ilgio. Viena

RUSAI BANDĖ PAGROBTI BANDA GANIUSĮ KERDŽIŲ

KARIAI PERSIKELĖ PER ARGUN UPĘ, NUŠOVĖ IR BANDĖ PABĖGTI

PEKINAS, Kinija. — Sekmdienio popietę keturi Sovietų kariai persikėlė per Argun upę, einančią Kinijos ir Sovietų Rusijos pasieniu, paršo savo laivelį ir nuėjo prie netoli sienos banda ganiusio kerdžiaus. Sovietų kariai bandė kerdžių įtikinti, kad jis eity į pasienį ir kartu su jais persikeltų kiton Argun upės pusėn.

Banda ganius kerdžius atsiskė su jais eiti. Jis aiškino, kad jis yra įpareigotas prižiūrėti kaimenę ir atsiskė su rusais bet kur eiti. Kinietis pasipriešino atsiradusiems rusams, o kai kariai bandė vartoti prievartą, tai kinietis gynėsi ir šaukėsi pagalbos.

Matyti, kad prievartaujamo kiniečio balsą užgirdo pasienio sargai ir pradėjo skubėti į si-brovusių rusų karių prievartavimo vietą. Tada Sovietų kariai nušovė nepaklusnų kinietį ir pradėjo bėgti prie upės, atsisau-dydami.

Kinijos pasienio sargai pareikalavo, kad rusai sustotų, bet šie, palikę nušautą žmogų, skubėjo prie savo laivelio. Tada kiniečiai paleido kelis šūvius į rusus. Kinijos pasienio sargams pavyko vieną rusą pašauti, o kiti suskubo nusišauti nuo upės kranto. Rusai, nekreipdami dėmesio į paliktą savo draugą įsibrovė, sėdo į laivą ir pabėgo rusų pusėn. Sovietų karys buvo sunkiai sužeistas. Kol atvyko pirmoji pagalba, Sovietų įsibrovėlis mirė.

Tą pačią dieną Kinijos valdžia įteikė labai griežtą protestą Maskvai dėl įsiveržimo į Kinijos teritoriją, į kiniečių Mongoliją ir nužudymą ramiai savdarbą dirbančio Kinijos gyventojų. Kinijos vyriausybės pasienio sargai įpareigoti saugoti pasienį. Jeigu kas pereina sieną pasienio sargai privalo jį suimti ir išaiškinti, kuriais sumetimais jis veržiasi į kitos suvereninės valstybės teritoriją.

Kinijos vyriausybė protestą įteikė Pekine likusiam Sovietų ambasados reikalų vedėjui G. V. Kirevui. Be kitų dalykų proteste pasakyta:

— „Nežiūrint į pakartotinius Kinijos vyriausybės protestus dėl pasienio incidentų, Sovietų vyriausybė ir vėl pasiuntė savo agentus į Kinijos teritoriją ir įvykdė kruviną incidentą. Įsiveržę Sovietų kariai nušovė Kinijos pilietį Li Zhong ir paliko Kinijos teritorijoje. Sovietų kariai savo elgesiu sukėlė dar didesnę įtampą pasienio srityje. Sovietų valdžia klysta, jeigu ji mano, kad panašiais pasienio incidentais ji pajėgs sukelti Kinijoje paniką. Kinijos valdžia reikalauja, kad Sovietų vyriausybė sustabdytų provokacinius veiksmus visame Kinijos pasienyje.“

Kinijos ir Sovietų Sąjungos siena yra 4,500 mylių ilgio. Viena

ISGELBĖT 245 PABĖGĖLIAI IS HAICIO

MIAMI, Florida. — Pirmadienį buvo pastebėtas 40 pėdų skėstantis laivas Westvind apie 275 mylių nuo Floridos krantų. Pirmiausia pagalbon atskubėjo Pakrančių sargybos lėktuvai, numesdami keleiviams gelbėjimosi laivelius. Bahamų salyno patrulinis laivas pranešė, kad skėstantiame laive yra 245 Haiciao piliečiai, kurie buvo ant skėstantio laivo denio. Kartu su gelbėjimosi laiveliais, jiems buvo nusiųsta vandens pompa.

Vėliau pabėgėliai buvo priimti į JAV Pakrančių apsaugos ir Bahamų salyno laivus. Dar nėra nustatyta, kur Haicio salos gyventojai bėgo. Pastaraisiais metais tūkstančiai jų panašiais būdais atsirado Amerikoje.

SUMAZĖJO BADO KRIZĖ KAMBODIJOJE

BANGKOKAS, Tailandas. — Dėl tarptautinių šalpos organizacijų masinės paramos maistui ir medikamentais bei dėl patangų nugalėti valdžios trukdymus ir transportacijos sunkumus, kova su badu ir vargu tajkinai laimėta. Bet sekanciais metais Kambodijos gyventojai bus reikalingi dar didesnės paramos.

Tačiau dalykai pasunkėjo, nes kai kurios tarptautinės organizacijos savo pagalbą nukreipė Afrikos valstybėms, gi Jungtinių Tautų Vaikams fondas teisiūpintis tik medicinos reikmenimis.

— Šeštadienį Aliaskos įlankoje užsidėję olandų keleivinis laivas Prinsendam. Visus 519 keleivių ir įgulos narius išgelbėjo JAV Pakrančių sargyba, bus aviacija, Kanados kariuomenė ir tanklaivis Williamsburg. Sekant tradicijas, degantio laivo kapitonas Cornelius Wabeke išlipo paskutinis.

— Prez. Carteris ir Valstybės departamentas paneigė žinias, kad Valstybės sekretorius Edmund S. Muskie nežada likti siose pareigose, jeigu Carteris laimėtų rinkimus.

— Irano arabai sveikina Irako karius, nes jie taipgi yra sunni grupės musulmonai. Juos persekioja šijitai.

— Persijos įlankos šeichai nori tokios pačios apsaugos, ko-kia gavo Saudi Arabija.

tomis siena pravesta upėmis, bet vietomis ji eina kalnais ir siaurais takais. Paskutinis pasienio incidentas buvo įvykęs 1979 m. liepos mėnesį. Tada Sovietų kariai užmušė vieną Kinijos pilietį, o kitą sunkiai sužeidė.

KALENDORIUS

Spaudo 8 d. Kalumbė, Diena, Reparata, Smeonas, Undinė, Daugis.

Saulė teka 6:54, leidžiasi 6:22. Graas gražas.

JAV PREZIDENTO RINKIMAI

Šie rinkimai bus š.m. lapkričio mėn. 4 dieną. Visi tokie rinkimai yra svarbūs ir reikšmingi, ypač šiais labai neramiais laikais. JAV prezidentas turi didelę galią ir gali būti savo kraštau ir net visam pasauliui labai naudingas arba ne, net kenksmingas. Todėl visi rinkėjai turi labai gerai pagalvoti, atsvarstyti, ką reikia rinkti prezidentu.

Visame JAV gyvavimo laikotarpyje buvo ir gerų, ir blogų prezidentų; jų sąrašai jau seniai. Naujienose buvo paskelbti. Geri prezidentai kritiškai, gyvybiniu momentu padaro net ateities lemiančius žygius. Prezidentas Lincolnas likvidavo pilietiniam kare sukilėlius, kurie ržysio padaryti iš pietinių valstijų antrą Ameriką. Jei tie sukilėliai būtų laimėję, tai dabar nebūtų vieningos ir galingos Amerikos — pasaulio tvirtovės prieš Sovietų Sąjungą.

Antrame pasauliniame kare tos Sov. Sąjungos kariuomenė įgyjavo į šiaurės Iraną ir ten įvedė komunistinį valdymą, norėdami visą Iraną pavergti. Tik Amerikos prezidento Trumano telegrama Stalinui išvarė jo kariuomenę iš Irano. Jei prezidentas Trumanas to nebūtų padaręs, tai seniai Iranas būtų Maskvos replėse.

Taigi, Amerikos prezidentas, jei jis geras, apdairus ir ryžtingas, gali padaryti lemiančius žygius, o blogas prezidentas savo neveikumu tokiais gyvybiniais momentais tik padeda Maskvai įsigalėti.

Jau yra išrinkti prezidentiniai kandidatai — Reaganas (resp.) ir Carteris (dem.). Prez. Carterio kadencija jau baigėsi. Jo prezidentinė veikla mums žinoma; apie jo neigiamus žygius ir peiktinas pastangas įsigyti daugiau jam palankių žmonių tenka čia plačiau pasisakyti. Sov. S-gos kariuomenės Kuboje klausimas ir SALT II sutarties patvirtinimas

Kai Sovietų Sąjungos kariuomenė buvo iškelta Kuboje, tai jos galva Brežnevas iš pra-

džių tą faktą paneigė, o vėliau jį patvirtino. Prez. Carteris jam pagrįsino, kad nebus patvirtinta minėtoji sutartis, jei nebus pašalinta rusų kariuomenė iš Kubos, Brežnevas atsisakė tą padaryti ir atsiumė "rimtą" paaiškinimą, kad ten jo kariuomenė yra ne agresijos tikslams; prez. Carteris jam patikėjo ir vėl prašė Senatą tą sutartį patvirtinti, neatsižvelgdamas į prityrusių atsargos generolų ir admiralų įspėjimą, kad toji sutartis Amerikai pragaistinga, o Sov. Sąjungai labai naudinga. Ta sutartimi Amerika būtų užsirtusi sau kelią reikiama apsiginkluoti, o rusai, kurie nepildė sutarties, ginkluotųsi begaliniai, nes toje sutartyje nenumatyta kontrolė.

Jei rusai nebūtų užpuolę Afganistano, tai minima sutartis, atrodė, būtų buvusi patvirtinta. Tas patvirtinimas rinkiminėje kovoje patraukė Carterio pusėn daug naivių žmonių, nes jie tikėty, kad prez. Carteris ta sutartimi siekė taikos ir Amerikos labo. Liūdna, kad bloga sutartis statoma aukščiau už Amerikos gerovę.

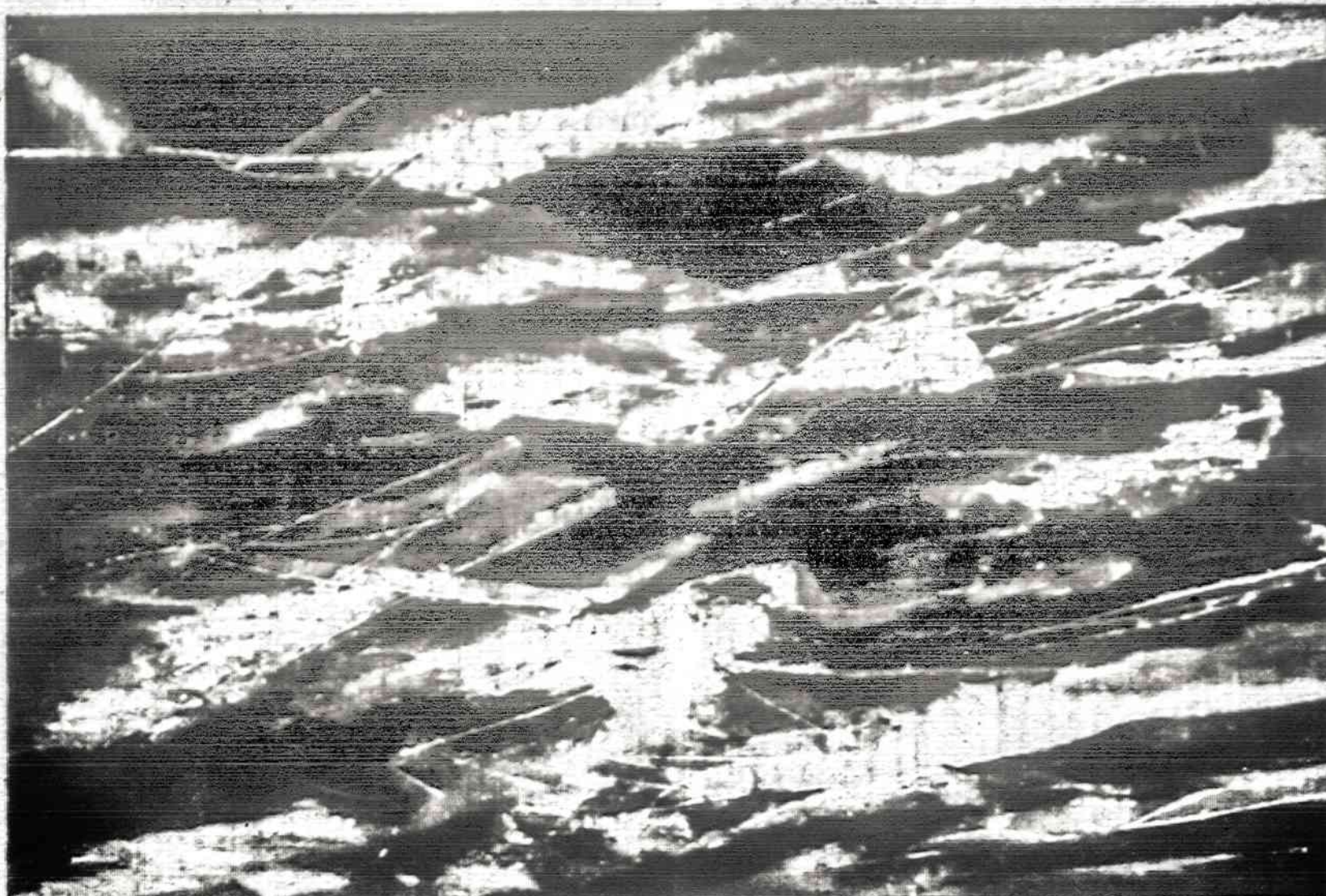
Amerikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų

Tuo ambasadorium prezidento buvo paskirtas juodis Andrew Young. Jis, spaudoje skaitėme, padarydavo Amerikai kenksmingus pareiškimus, kuriuos Baltieji Rūmai turėdavo vis atlaistyti. Kai tas ambasadorius, taip veikdamas, kartą labai suškompromitavo, tai jį, jam pačiam sutinkant, prez. Carteris šio posto atleido, bet jį paskyrė savo patarėju, apie ką skaitėme Naujienose.

Čia minėtieji abu paskyrimai, spaudos nuomone, buvo padaryti norint gauti juodžių palaikimą prezidento rinkimuose. Amerikos geros valios žmonės pagėdauja tinkamų, patriotiškų paskyrimų.

Amerikos įkaltai (diplomatai ir kiti) bei pastangos juos išlaisvinti

Baltieji Rūmai jiems išliu-

Anastazija Tamošaitienė: Versmių šakos. Guašas.

suoti tuojau padarė žygius tarpautiniame teisme ir Jungtinėse Tautose. Bet tos įstaigos dėl jų labai lėto funkcionavimo tik po ilgo laiko pasmerkė Iraną ir pareikalavo įkaltus išleisti į Ameriką. Iranas to reikalavimo neįspildė.

Kol cose įstaigose įkaltų klausimas nebuvo išspręstas, kiek prisimenu, jokios ekonominės sankcijos nebuvo pavartotos. Tik po to, kas, ne visas, pradėjo vartoti. Prez. Carteris ilgai nenorėjo visai uždrausti maistą Iranui siųsti, nes, jo manymu, Irano žmonės nekalti dėl įkaltų neišleidimo; tie žmonės negalėdėl Chomeinio kaltės badauti. Dėl laiku nepavartojimo visų ekonominių sankcijų, Chomeini buvo ir yra nesukalbamas.

Tada prez. Carteris nutarė jėga išsuosuoti tuos įkaltus. Ekspertai labai iš anksto įspėjo Baltuosius Rūmus, kad Irano druskos dykumose nebūna smėlio pūgų iki kovo mėn. paskutinių dienų, o po to jos pradeda siausti. Neatsižvelgiant į tą ekspertų įspėjimą, prez. Carteris pasiuntė ekspediciją į tas druskos dykumas įkaltams išliuosuoti. Ekspedicija nepavyko,

manau, ypatingai dėl smėlio pūgų. Visai pamatuotai prezidentas Carteris už tą nepasisekimą visą atsakomybę pasiėmė sau. Apie tas smėlio pūgas ir ekspedicijos į Iraną išsiuntimo laiką savo laiku skaitėme Naujienose. Toji ekspedicija buvo išsiųsta tik vienam mėnesiui praėjus po smėlio pūgų prasi-dėjimo.

Karinė prievolė

Prezidento rinkimų proga ci-tuoju šį Naujienų š.m. birželio mėn. 21-23 d. Nr. 118 tilpusį įspatingai svarbų straipsnėlį: "Laivynas pritaria šaukimui kariuomenėn. Laivyno operacijų viršininkas admiralas Thomas B. Hayward ketvirtadienį pareiškė laikratininkams, kad penkių metų laikotarpyje jūrinių kokybė ir kiekybė palaipsniui blogėja. Jis ir laivyno vadovybė pageidauja panaikinti vien savanorių sistemą ir įvesti privalomą karo tarnybą taikos metu.

Pareiškimas yra konflikte su prez. Carterio ir gynybos sekretoriaus Harold S. Brown nuomėmis."

Iš spaudos žinome, kad Amerikos kariuomenė yra per mažai ir vis mažėja, nes nepakankamas savanorių skaičius į ją ir kitas ginklo rūšis įstoja. Beveik visose valstybėse yra karinė prievolė; šaukiami naujokai, apmokinami ir po to paleidžiami iš kariuomenės. Tokie apmokyti vyrai tinka tuojau panaudoti karo veiksmams, arba vėliau — karui kilus.

Seniau karai tęsdavosi ilgai; ir karo metu dar buvo įmanoma ginkluotis ir apmokyti naujokus. Būsimas karas bus trumpas ir žiaurus — nebus laiko ginkluotis ir vyrus karo veiksmams apmokyti. Kas bus karui pasiruošęs, tas laimės.

Rusai iki dantų yra apsiginklavę ir dar vis sparčiai ginkluojasi; pas juos be petraukos yra karinė prievolė; ten karinis apmokymas yra seniai įvestas net mokyklose; rusai jau labai seniai apmokina jaunuolius paržaniniam karui.

Neatsižvelgdamas į tokį rusų karui pasiruošimą, prez. Carteris, Amerikos žaai, priešingas įvesti karinę prievolę, nes, atodo, jis bijo, kad, įvedus tokią prievolę, jis susilauktų prieš įquislaciųjų žmonių, todėl per rinkimus surinktų sau mažiau balsų.

Madridro konferencija

Si konferencija sieks patirti, ar visos Helsinkio aktą pasirašiusios valstybės išpildė to akto nuostatus — ar jų nesulaužė. Į tą konferenciją prez. Carteris patarėju paskyrė lietuvį R. Česoni, kuris iki šiol Lietuvos laisvės byloje nieko nepadarė. Amerikoje niekas negirdėjo nė vieno jo kalbos, niekur nematė jokio jo straipsnio. Kaip jis galės Madride ginti Lietuvos teises ir kovoti už jos nepriklausomybę?

Jei prez. Carteriui būtų rūpė-

jė Lietuvos teisiniai reikalai, tai jis būtų turėjęs pasirinkti teisininką Sidlauską, ALTOs pirmininką, dr. Bobelį, arba teisininką Krivicką, kuris dirba tarptautinės teisės srityje. Demokratų partijos vadams yra žinoma, kad tas Česonis viename New Jersey miestelyje buvusių rinkimų metu pasisakė už demokratų, o ateinančiuose rinkimuose jis stos ginti prez. Carterį — padės jam laimėti.

Atrodo, kad prez. Carteriui daugiau rūpi rinkimus laimėti, negu laisvės visoms pavergtom tautoms siekti, kaip jis pasakė Demokratų partijos konvencijoje New Yorke.

Straipsnio pabaigai

Prez. Carteris degančiuose politiniuose reikaluose iš pradžių padaro drąsius, griežtus, raminačius pareiškimus, bet vėliau, Sov. Sąjungai nenusileidžiant, traukiasi atgal ir praneša žmonėms, kad toji Sąjunga jį (Carterį) įtikino, kad ji nieko pikto nesiryžta padaryti. Dėl į Kubą atsiųstų rusų stiprių karo jėgų Carteris griežtai jiems prabilo, bet, jiems nenusileidžiant, jis nutilo ir net pakartotinai prašė Senatą patvirtinti SALT II sutartį, kuri būtų Amerikos praeiti.

Kai Irane mula Chomeini, o Afganistane Sov. Sąjunga įsiviepatavo, tai prez. Carteris garsiai pareiškė, kad Amerika pasiųs karo jėgas Persijos įlankai ginti, o jei rusai įsiveržtų į Iraną, tai už vienos valandos ten bus ir Amerikos kariuomenė. Bet vėliau skaitėme spaudoje, kad Amerika į ten nesiųs savo karo jėgų, bet pavartos skaudesnes priemones.

Beigrado konferencijos pabaigoje Sov. Sąjunga pareikalavo, kad jos dokumentacijoje nebūtų parašyta, jog ten buvo svarstomas žmonių teisių klausimas. Prez. Carteris nusileido tam rusų reikalavimui — išpildė jų troškimą. Jeigu jam labai rūpėtų žmonių teisės, tai jis taip nepadarėtų ir nepaskirtų Madridro konferenciją demokratų gyvenimo reikalais mažiau aktualius ir mažai žinomi.

P. Ku—

Knyga apie lietuvių opoziciją, 1945-1980

"Opposition to Soviet Rule in Lithuania, 1945-1980" — šiuo pavadinimu pasirodė stambus Lietuvių Bendruomenės, arba geografinės pagrindo, iš kurį išleido Lituanistikos Instituto leidykla, o finansavo Amerikos Lietuvių Bendruomenė. 680-ies puslapių knyga susideda iš trijų dalių: pirmojoje Remeikis analizuoja pokario rezistenciją Lietuvoje, o antrojoje ir trečiojoje pateikia atrinktus lietuvių opozicijos dokumentus.

Autoriaus išvada: "Opozicijos Lietuvoje apimtis ir intensyvumas rodo, kad per 35-rius sovietinės valdžios metus laisvo apsisprendimo ir nepriklausomos valstybės reikalavimai ne tik nesumažėjo, bet išsilaikė ir pastaruoju metu net suintensyvojo. Tie reikalavimai išreiškia viltį, kad nepriklausomybė bus atstatyta ir prievartinė sistema bus pašalinta".

STATKEVICIAUS KNYGA ISVERSTA Į RUSŲ KALBĄ

Lietuvis Vakaruose

Pokalbiai Los Angeles Dailių menų klube

Į Dailių menų klubą pakviestas įstoti asmuo, privalo parašyti savo meninį požiūrį — credo. Čia skelbiame neseniai įstojuos dail. Ilonos Brazdžionienės pasisakymą. Jai atsakyti DMK pirmininkas pakvietė dail. Praną Gasparonį, kurio raštas taip pat skelbiamas.

Visų įstojančiųjų raštai ir jiems atsakymai saugomi Dailių menų klubo metraštyje.

Dailininkės Ilonos Brazdžionienės raštas įstojančių į Dailių menų klubą

Kiekvienas žmogus turi savo meninį kūrėją ir, ko-kia bebūtų jo veikla, jis turi lygią galimybę su bet kuo nors kitu išreikšti pasekmę savo augimo ir savo sąlytį su gyvenimu.

Robert Henri

Vertinu daugiopą meną. Negaliu būti per daug šališka kuriai nors vienai meno srovei. Už kiekvieno paveiklo ar kitos sukurtos meno formos yra žmogus, kurį noriu vertinti vien dėl to, kad jis kuria. Tas pats Robert Henri yra pasakęs, kad: "Pagaliau kas tikrai žino, kas yra menas?"

Kiekvienas iš mūsų mato pasaulį vis truputį skirtingomis akimis ir spalvina jį savita plete.

Man atrodo, kad stipri menininko kritika pažeidžia jautresnę, negu eilinio žmogaus, sielą.

Bendrai kalbant apie meną nemėgstu datų, nemėgstu epochų. Bandau sau nebrėžti griežtų linijų, nei statyti "geležinių uždangų", kad paskui dėl tokių sudarytų priežasčių, pati sau neleidčiau džiaugtis kūryba kaip kūryba!

Man gal yra artimiausias taip vadinamas primityvizmas, kuris pripažįstamas kaip modernaus meno šalutinis kelias.

Bet turiu visgi prisipažinti, kad leidžiu sau nukelti kai kada nuo realybės ir daugiau abstraktinį pasaulį; kaip, kad į kūrybą tokių, kaip Kline, Pollock, Rothko ir kitų.

Pollock'as su savo "varvantiomis" drėbėmis palieka priešakis spalvų chaosą, kuris neturi nei pradžios, nei pabaigos. Ir tada bandau priimti jo paties pasiūlymą ir džiaugtis juo kaip kad džiaugiuosi muzika: po kiek laiko arba patiks labai, arba visai ne...

Suimtojo Lietuvių Helsinkio Grupės nario, dr. Algirdo Statkevičiaus knyga "Sofiokratija arba geografinės pagrindo" iš-versta į rusų kalbą. Rusų emigrantų žurnalas "Posiev" (Nr. 6, 1980) praneša, kad vasario mėnesį KGB įvykdė kratą knygose, vertėjos, rusės studentės Mandrik, bute.

NUTEISTI KETURI ESTŲ MOKSLEIVIAI

"USSR News Brief" (Nr. 10, 1980.V.31) informuoja, kad š.m. gegužės 15 d. Tartu mieste nuteisti keturi Talino technikum studentai už tai, kad jie Estijos nepriklausomybės šventės dieną (vasario 24) iškabino Estijos tautinę vėliavą.

Jie buvo apkaltinti "chuliganizmu". Raivo Hermliu, Vello Systar ir Olev Taitso nuteisti po pusantų metų lagerio, o Viljo Vilbach dviem metams. (Elta)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart pumps forth enough energy to heat a 150-lb man in the heat of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—pills from Ex-Lax. Look for the white box.

Use only as directed.

SOLBAD HALL LIGONINĖJE

(Iš kelionių po Tirolį 1945 metais)

(Tęsinys)

Nieko nesakydavau, tik taip sau patylikais pagaldydavau: — Gerai jam, kai jis tik dvidešimt dviejų metų ir tokių gražių svajonių kupinas.

Tuo tarpu dienos slinko ir kartu atnešė naujų pakeitimų darbų paskirstyme. Nesistebėjau — kada nors tai turėjo įvykti. Man buvo pavesta valyti koridorius pirmame aukšte. Nesistebėjau, kad su tuo padidintu darbu kontingentu turėsiu tiek nenumatyto vargo. Tais koridoriais vykdavo didelis judėjimas, ir man gana sunkiai sekėsi palaikyti juose reikalaujamą švarą. Aiškiau kalbant, tas darbas pareikalavo iš manęs daugiau muskulų.

Šiaip jau valymas koridorių atliko dar šiojį tokį pasitarnavimą: tarytum atvėrė duris į platesnį pasaulį. Čia vykdavo didesnis judėjimas, atėdavo žmonės iš miesto. Nors ir neturėjau pažįstamų miestiečių tarp, bet tie patys ligonių lankytojai, ateidinėję aplankyti savo artimųjų, pasidarė pažįstami.

— Guess Gott! — sakydavo jie man iš tolo.

— Guess Gott! — atsakydavo jiems.

Bet viena dieną pasisveikino toks, kurio neatsiminiau, kas jis. Atrodė lyg matytas, bet niekaip negalėjau prisiminti kur. Jis pasisveikino tuo laiku, kai aš labai buvau įsigilinęs į mano darbą: bandžiau kiek galint sausiau nugręžti pasluostę. Buvau nuplovęs laptelius prie įėjimo ir pasirošęs pertraukai; visada ketvirtą valandą stabtelėdavo vieni valgomajame ir išgerdavome po puodelį kavos.

Pasisveikines žmogus buvo didelis barzdotas vyras.

— Ar atsimeni mane? — klausė jis, kai aš galvodamas žiūrėjau į jį.

— Taip, taip! Dabar atsimenu, — prisipažinau.

Tikrai, tai buvo tas pats barzdotas. Tik vieną kartą buvau jį matęs ir trumpai susnekęs. Jis jau tada pasisakė, kad esąs netolimas Bichlerio kaimynas, tik trečia gryčia pakalnėje. Tokį barzdotą nelabai galėjau užmiršti; augalėtas vyras, gero kai nuplikęs, tik labai veslia barzda. Jis labai man priminė Lietuvijoje „sutiktą žydą iš Joniško.

— Ar ligonis, ar tik lankytojas? — pasiteiravau, bet tuoj pastebėjau, kad be reikalo. Jis buvo ligonis; kairėje rankoje turėjo storą lazda ir judėjo ant jos pasiremdamas. Jis šlubavo.

— Gydaus koją, — paaiškino.

— Dar pora dienų ir išrašys.

— O kaip pačiam patinka nauja tarnyba? — dar pasiteiravo, žiūrėdamas į mano darbo įrankius ir kibirą su vandeniu šalia.

— Puikiai, puikiai, — atsakiau — Man bile tik dirbti.

Jis mane matė beskalbantį malkas Bichlerio kieme, tą dieną, kai buvo atėjęs kažkokiu reikalu. Neabejojau, kad jis žinojo visą istoriją, nuo pradžios iki galo, kaip aš buvau išpravydintas iš taikingo, miško ramybės skėstančio kaimo, aną gražią žiemos popietę. Dabar man taip ir atrodo, kad barzdotas degė degė noru grįžti prie to paminėtinio įvykio, nuo kurio jau buvo praslinkęs apie pusmetis laiko. Bet aš nelaukiau, kol jis ims mane kamantinėti. Užbėgau jam už akių ir pasiteiravau, kas naujo jo kaime, o svarbiausia, gal žino, kaip laikosi Bichlerio šeima.

— Taip, jis žinąs daug naujienų, taip pat apie Bichlerius. Abu su nūs grįžė iš karo sveiki, dabar jie ūkininkauja. O taip jau reikia

Kauno Prisikėlimo bažnyčia

lingi esą ūkyje, kai tėvą uždarė į kalėjimą.

— Uždarė? — nustebau.

— O kaipgi neuždarys, buvo aršus nacių. Tur būt, žinojai? — šypsojosi artimiausias Bichlerio kaimynas. Nė krislo užuojautos nesimatė toje šypsenoje.

Jis dar užsiminė, kad motina ūkį tvarkanti nebologiau už vyrą. Vaikiniai paklusnūs, jokių vargo.

— O jau pamatytumėt, kokia pamaldi šeima pasidarė! — lyg atvėręs dar vieną paslaptį, šypsojosi barzdotas. — Prieš valę prie stalo bendrai malda kalbė!

— Puikūs žmonės! Puiki šeima! — pasakiau, ir man buvo vis tiek ką apie mane galvojo barzdotas.

Jis man nepatiko. Jo šnekoje galėjau jausti pasigardžiavimą kito nelaime. Tos rūšios yda ypa tingiai buvo neprimtina, ir man buvo nesmagu konstatuoti faktą, kad karas Europoje nepajėgė išnaikinti nei tokiuos blogybė.

Tuo tarpu valgomajame Janis baigė gerti kavą.

— Maniau, kad jau nepasirodysi, — pasakė jis. — Ar atsimeni sanitarą Hansą?

— Aišku, atsimenu. Jis kažkur prapuolė tuoj karui pasibai gusi.

— Kodėl jam neprapulti. Aš irgi prapulčiau, jei tokia vieta ir tokia garbė manęs kur lauktų.

Janis parodė Innsbruko austriskame laikraštyje straipsnelį, kur buvo aprašyta Hanso Becker didelis laimėjimas: jis buvo išrinktas Soedel miesto burgermeisteriu.

— Ar tai tas pats Hansas? — suabejojau.

— Nėra abejonės, tas pats, — patvirtino Janis. — Žiūrėk, kas toliau parašyta.

Aš perskaiciau žinutę. Teisybė, straipsnelis, išverstas lietuviškai, maždaug taip skambėjo: „Karo metais Herr Becker nenorėjo pataikauti naciškiems elementams, vyriaujantiems mies-

to valdyboje; iš ten pasitraukė ir paskutinius dvejus metus dirbo Solbad Hall ligoninėje sanitaru“.

— Ja, ja. Tas pats, — sutinku. Jis buvo geras žmogus. Hansas visiems patiko.

— Puikus žmogus! Turėti tokių žmogų burgermeisteriu, tai tas pats, ką turėti aukso kasyklą! Janis dėstė visokias galimybes. Jeigu jam dabar reikėtų maisto kordelių — jis gautų iš Hanso. Nevažinėti į tą jo miestą ir gauti. Su tuo autsru jis buvęs susidraugavęs.

— Žinoma, tik visa bėda, kad dabar jau šaukštai po pietų. Diena po dienos išvažiuosime į stovyklą, kordelės nebereikalingos.

Visi džiaugėmės Hanso laimėjimu, nors iš to niekas neturėjo apčiuopiamos naudos. Hansas buvo vienas iš tų, kuri visi mėgo. Jis pats mylėjo žmones, ir tas garantavo jam pasisekimą.

Tik negalėjau užmiršti Bichlerio šeimos. Sūnūs buvo grįžę iš karo nesužeisti, bet jų šeima buvo skaudžiai paliesta to paties karo nešamų bėdų. Bichlerio atsidūrimas kalėjime buvo ne kas kitas, kaip nelemtojo karo paseka.

Kai kiek vėliau man buvo prideda valyti dar ir didoka veranda, nieko nelaukęs apsisprendžiau: pranešti, kad išvykstu į pabėgėlių stovyklą Kufsteine. Tą patį padarė ir latvis Janis. Mes nujautėme, kad mūsų pabėgėlių ateitis formavosi ne čia, austrų suteiktoje darbovietėje, bet ten — pabėgėlių stovykloje; tuose po didelę aikštę išmėtytuose barakuose. Kokia la ateitis bus, niekas iš mūsų tada nežinojome.

Taip atsiveikinau su miestu, kuris man paliko neužmirštamą atsiminimą. Tai buvo miestas, kuris pastatė mane ant kojų. Dar daugiau: vienas pavasaris ir vasara, praleista Solbad Hall, grąžino man pasitiekėjamą žmoniškumą. Negaliu prisiminti kitos tokios vietovės savo kelionių odisejoje, kur būčiau sutikęs

DETROITO NAUJIENOS

DETROITAN ATVYKSTA CIURLIONIO ANSAMBLIS

Siais metais sukako 40 metų Ciurlionio Ansamblui, o Ansamblio vadovui, kompozitoriui Alfonsui Mikulskui — 50 metų muzikinės veiklos. A. Mikulskio Ansamblis yra daug kartų keliaujęs Klevelande ir gal kiek nemažiau kitose lietuvių kolonijų salėse bei bažnyčiose, su nepaprastai dideliu pasisekimu. Ansamblio savo 40 metų ir A. Mikulskis savo muzikinės veiklos 50 metų sukaktį nėsėniai atšvenčė Klevelande, o dabar su jubiliejine programa: choru, solistais, tautiniai šokiais ir kanklininkų orkestru paskvėstas spalio mėn. 25 dieną 7 val. vak. Mercy kolegijos McAuley auditorijon, 9200 W. Outer Dr., kampas Southfield greitkelio. (Prieš aštuonerius metus toje salėje Organizacijų Centras ruošdavo Vasario 16-os iškilmingus minėjimus.)

Sekmadienį, spalio 26 d., 10:30 val. ryto, Sv. Antano parapijos šventovėje, 1750 - 25th St., Detroit, Mich., bus atšaujamam Tautinės Mišios, sukurto kompozitoriaus A. Mikulskio. Giesmės lydės kanklių orkestras, vadovaujamas muzikės Onos Mikulskienės, Detroito apylinkių ir Windsorio lietuvių, pasikvietę svetimaučius į didžiulę meno šventę, nepamirškite atsilankyti ir savo atsilankymu pagerbsite dainuojančius, šokančius ir kankliuojančius ciurlioniečius.

Rengėjai: St. Butkaus šaulių kp. ir St. Antano parapijos komitetas.

K. Donelaitis 200 metų paminėjimas

Minėjimas įvyko rugsėjo 28 d. Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Tenka pastebėti, kad Kristijonas Donelaitis gimė 1780 m. vasario 18 d. Tolimkiemyje, Geldapės apskr. Poetas Donelaitis savo pavardę rašė lotyniškai — Donalitiūs. Taip yra užrašyta enciklopedijoje.

Minėjimą suruošė žurnalistų Sąjungos Detroito skyrius. Paskaitą paruošė rašytojas V. Alantais, o ją perskaitė žurnalistas, rašytojas Balys Gražulis. Atsilankė ir paskaitos klausė gražus publikos būrys, nors galėjo ir daugiau klausytojų būti, bet dėl esančių ir kitų parengimų tuo pat laiku, lankytojai išsisklaidė. Nažiūrint to, minėjimas pavyko neblogai. Meninėje dalyje Karolis Balys, kaip ir visuomet, paskaitė iš Donelaičio raštų ištraukas: Pavasario linksmybės ir Rudens gėrybės. Solistė Danutė Petronienė padainavo keturias dainas: Kur bakūžė samanota, Kur vėjas pūtė (Šimkaus), Agonėlės (Grucdžio) ir Nemargi sakalėliai. Vitos dainos labai gražiai nuskambėjo. Už tai publika šiltai paplojo. Pianinu dainas palydėjo Vidas Neverauskas.

„Dirvos“ 65 metų paminėjimas Detroito

Minėjimas įvyks lapkričio mėn. 2 d. 1 val. popiet Lietuvos namuose. Paskaitą skaitys Jonas Jurkūnas, Vilties draugijos vicepirms., iš Čikagos. Meninėje dalyje programą atliks: „Audinys“. Vadovė Rusnė Baltrušaitytė, solistė Danutė Petronienė ir deklamatoriai Karolis Balys. Ta proga rašytojui V. Alantui bus įteikta „Dirvos“ premija.

(Pabaiga)

Mirė Petras Padolskis

P. Padolskis mirė rugsėjo 16 d., sulaukęs 75 metų. Buvo biznierių, daug metų turėjo Alytaus barą. Priklausė Dariaus ir Girėno klubui, Lietuvių namų draugijai, Vyčiams, Kėglio klubui. Rėmė lietuviškus reikalus. Palaidotas rugsėjo 19 dieną Sv. Kryžiaus kapinėse, Detroito. Atsisveikinimo žodį tarė Dariaus-Girėno klubo pirmininkas Edvardas Milkus. Nulūdime liko žmona ir sūnus Petras. Petrai, išsėkis ramybėje!

Šaulių stovyklos vasaros sezono uždarymas

Uždarymas įvyks spalio mėn. 12 dieną. Stovyklos vartai bus atidaryti iš paties ryto. Šaulės sės bus pasiruošusios priimti svečius ir juos pavašinti. Lietuviško skonio maistas, įvairių dar niekad neragautų kepsnių, keptų bulvių su lupynomis ir sviestu, raguolių su migdolais, be abejo, ir cepelinų su spurgučiais. Broliai šauliai parūpins gaivinančius gėrimus. Bus ir kitų pajvairinimų — laimėjimų stalas ir daug kitų įdomybių. Šauliai jus maloniai kviečia atsilankyti. Atsilankę nesigailėsite.

Ant. Sukauskas

Fatališka klaida

— Ar girdėjai, kad Kurtas ir Monika apsisvedė?

— Ką sakai! O aš maniau, kad Monika rya viena modernių mergaičių, kuri apie vedības nė negalvoja!

— Kurtas taip pat manė!

Poetų pažintis

— Jį genijum svajoj laikiau, Bet susitikome paskiau, Ir štai tik apmaudas, dievaž — Tą atsilas toks pat, kaip aš!

Nepakenčiamos žmonės

— Aš negaliu pakęsti: Mano žmona nuolat kalba apie vyrą, kurį turėjo prieš mane.

— Mano dar blogesnė: ji visuomet kalba apie vyrą, kurį turės po manęs.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.,
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi su valtes susipažinimui nemiokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš spaudos ir galima gauti knygų rinkinį

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasterstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 66 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. spalio 26 dieną

BEVERLY COUNTRY CLUB

87th St. ir S. Western Ave.

Chicago, Illinois

• DAINOS

• SVEIKINIMAI

• VAKARIENĖ

• ŠOKIAI

Pradžia 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETĄ RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	viename mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	viename mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsienioose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
viename mėnesiui	\$ 5.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kokie veikėjai atsirado Amerikoje

Ne inž. Algimantas Gečys kvietė Martyną Gudelį į Washingtoną, ne jam redaktorius įpareigotas duoti tos kelionės atskaitomybę. Gudelis į Washingtoną kvietė Valstybės departamentas, norėdamas informuoti jį apie artėjančią Madrido konferenciją ir patirti iš jo sugestijų, kurias Amerikos delegacija galėtų ten panaudoti.

Naujienuos siuntė Gudelį į rugsėjo 3 d. pasitarimą. Naujienu vadovybė Gudelis pirmiausia informavo apie kelionę ir trumpai informavo ir gausius Naujienu skaitytojus bei rėmėjus.

Be reikalo inž. Gečys pasakojo, kad jis iš kitataučių redaktorių patyręs, apie M. Gudelio, užsipaolimą Valstybės departamento pareigūnus dėl Romo Česonio paskyrimo "JAV visuomenės atstovu", nes Gudeliui niekad neatėjusi mintis, kad Česonis būtų galėjęs atstovauti "JAV visuomenei". Reikalas ejo apie lietuvių atstovavimą. Inž. Gečį galėjo geriausiai informuoti buvęs Draugo moderatorius, o dabar tikrai redakcijos narys, pavėluotai atėjęs į rugs. 3 d. konferenciją Valstybės departamente. Jeigu informatorius būtų supratęs konferencijos eigą, tai Gečys būtų nepriėjęs tokių išvadų, prie kokių priėjo.

Jeigu Belgijon išskubėjęs Valstybės departamento dalyvis nebūtų padėkojęs greta sėdėjusiam red. Gudeliui už rusų siūlomas taikos klausimu skirtingas nuomones, negu kitų redaktorių; jeigu konferencijos pirmininkas nebūtų radęs reikalo baigti pasitarimo Gudelio pareikštomis mintimis, tai inž. Gečys nebūtų galėjęs susidaryti tokios nuomonės. Jam pasakojo žmogus, angliškai nesupratęs ir pasitarimo nuotakos nepagavęs. Smulkiau atpasakosime pasitarimo eigą, kad kiekvienas paskaitytų ir žinotų, koki klausimai Valstybės departamente redaktorių pasitarime buvo keltami ir kokioj nuotakoj klausimai ten buvo svarstomi.

Inž. Gečys, iš "kitataučių redaktorių" patyręs apie konferencijos eigą, šitaip aprašo konferencijos nuotakas.

"Tenka apgailestauti, kad gana išsamiam konferencijos aprašyme buvo nutylėtas konferencijos

metu įvykęs "Naujienu" redaktoriaus Martyno Gudelio išsišokimas. Tas išsišokimas mums, lietuviams, nepasitarnavo, bet padarė gėdą ir todėl laisvoje spaudoje turėjo būti pasmerktas. Iš dalyvusių kitataučių redaktorių teko patirti, kad M. Gudelis užsipaolęs Valstybės departamento pareigūnus dėl Romo Česonio paskyrimo JAV visuomenės atstovu į Madrido konferenciją. R. Česonis buvęs M. Gudelio pristatytas kaip asmuo nusisimanas lietuviškuose reikaluose, kaip turįs trumpas žinias ir nedidelę patirtį, esąs neapdairus ir, kiek vėliau privačiuose pokalbiuose, kaip demokratų kailyje pasislėpęs respublikonas. Nepagrįstus savo argumentus M. Gudelis "suvirtino" teigimu, kad Česonis Lietuvą apleidęs būdamas vaiko amžiuje ir todėl apie jos problemas negalintis daug žinoti."

(Draugas, 1980 m. rugs. 25 d. 4 psl.)

Inž. Gečys tikslųjų mokslų vadovėlis turėjo būti vartas. Jis turi atsiminti, kad geriausia nurodyti klaidingą sąvoką, sakini, ar elgesį tikrai tuo metu, jei pasakai tikrą, tikslią sąvoką, žodį ar elgesį, o greta su tikrąja sąvoka palyginti kreivą. Tada nereikės ginčytis, aiškinti ir pasakoti, bet sulyginai su tikrąja ir visiems viskas bus aišku. Nereikės ginčyti kelti, nereikės griebtis, ilgesnių aiškinimų.

Bet p. Gečys mokykloje įgytomis žiniomis nepasinaudojo. Jeigu jis dar būtų jomis pasinaudojęs, tai visi lietuvių jam būtų dėkingi. Jam ir Naujienu redaktorių būtų padėkojęs, nes jis žino, kad teisybė ir tikslumas padaro draugais. Tuščios kalbos niekur nenuveda, o labai dažnai iš gerų draugų padaro priešus.

Inž. Gečys rašo, kad "nepagrįstu savo argumentu M. Gudelis "suvirtino" teigimu, kad Česonis Lietuvą apleidęs būdamas vaiko amžiuje..."

Naujienu redaktorių aiškiai pasakė, kad Česonis Romą tėvai išvežė iš Lietuvos, kai berniukas buvo keturių metų amžiaus. Redaktorių Valstybės departamente pasitarime visai neminėjęs, kad keturmetis Česonis, išvežtas iš rusų okupuojamos Lietuvos, Lietuvą būtų kada nors aplankęs. Gudelis aiškiai pasakė, kad keturių metų berniuką išvežė jį mylintieji, tėvai juo supinosi, maitino, apgėrė ir jį mokyklą leido.

Savo vaikus užsienin išsivežusieji tėvai norėjo, kad vaikai rūpintųsi Lietuvos ištikusia tragedija, ja susidomėtų, tėvų tragediją pasakotų ir Amerikoje keltų viešumon sovietinio komunizmo Lietuvai ir lietuvių tautai padarytą skriaudą. Tėvai būtų laimingi, jeigu vaikai būtų bent atidžiai išklausę tėvų išgyventas skausmo valandas, kurias sukėlė bėgimas iš gimtinio krašto, patekimas į svetimą valstybę, darbovietės, kalbos ir santaujų netekusius vyresnio amžiaus žmonėms. Tėvai ejo sunkiausius darbus dirbti, kad tik galėtų savo vaikus leisti į aukštesnes mokyklas ir galėtų stipriau atsistoti ant kojų ir tęsti tą darbą, kurio nepajėgė tėvai.

Bet vaikai eina savo keliais. Išprievojęs valstybės, pavergtos tautos, veikiantieji tarptautiniai įstatymai jiems visai nerūpi. Vaikai seka amerikiečių vaikus, bet ne kovoja su Lietuvos rūpesčiais. Nesistyrė nuo kitų Amerikoje augusių lietuvių vaikų ir Česonis. Amerikos reikalais jis nesirūpino. Inž. Gečui būtų buvę pravartu pasiklausti Dr. Ambrozaičio ir kitų nuomones apie jauno Česonio žinias pavergtos Lietuvos ir lietuvių vedamos kovos klausimais, tai nebūtų reikėję taip plačiai aiškintis. Būtų buvę daug geriau, jei p. Gečys būtų nurodęs, kada ir kur jaunas Česonis buvo sakęs kalbas, rašęs staipsnius ir kalbėjęs lietuvių mitinguose, tai būtų tarpusilaiko, nes iš patyrimo jau žino, kad su tais užsispyrėliais lietuviams reikia elgtis atsargiai, jeigu nori ką nors iš jų išgauti, o tai užsispyrė, na, ir ką gi, mušk, užmušk — neprabišs...

— Manau, kad tu dar apsigalvosi, — patylėjęs vėl kreipiasi į Joną smogikas, bet jau nebe taip griežtai.

Jis norėjo Joną išsivesti drauge, bet pagalvojęs apsisuko ir pats vienas, dauždamas pakausytomis batais ištrupėjusias cementines grindis, išėjo. Tik prie durų sustojo ir atsisukęs labai reikšmingai įspėjo dar Lašinską:

— Ap-si-gal-vok, Lašinskai! — Aš netrukus grįšiu...

Smogikui išėjus, geroką valandėlę kameroje niekas nepasikėlė: niekas ne tik neprataria nė žodžio, bet niekas nepajuda nė iš savo vietos — visi lygiai buvo šio staigaus įvykio pritrenkti. Kas dėsia toliau, niekas nedrįso nė spėlioti. Viena tik tebuvo visiems aišku, kad dabar atėjo sunkiausias momentas, momentas, kuris retu žmogui gyvenime tepasitaiko.

— Tu kalnys ar tarnautojas? — pirmas pertraukia sunkią tylą Ringaudas, kreipdamasis į Joną.

Jonas tyli: toks tiesus ir status klausimas jam visai atėmė žadą; dar labiau jį erzina Ringaudas paprastas, net nuosirdus tonas. Jis laukė priekaištų, puolimo ir buvo pasiruošęs gintis, norėjo iškelti jam padarytą skriaudą ir tuo patei-

tu tarpusilaiko, nes iš patyrimo jau žino, kad su tais užsispyrėliais lietuviams reikia elgtis atsargiai, jeigu nori ką nors iš jų išgauti, o tai užsispyrė, na, ir ką gi, mušk, užmušk — neprabišs...

— Manau, kad tu dar apsigalvosi, — patylėjęs vėl kreipiasi į Joną smogikas, bet jau nebe taip griežtai.

Jis norėjo Joną išsivesti drauge, bet pagalvojęs apsisuko ir pats vienas, dauždamas pakausytomis batais ištrupėjusias cementines grindis, išėjo. Tik prie durų sustojo ir atsisukęs labai reikšmingai įspėjo dar Lašinską:

— Ap-si-gal-vok, Lašinskai! — Aš netrukus grįšiu...

Smogikui išėjus, geroką valandėlę kameroje niekas nepasikėlė: niekas ne tik neprataria nė žodžio, bet niekas nepajuda nė iš savo vietos — visi lygiai buvo šio staigaus įvykio pritrenkti. Kas dėsia toliau, niekas nedrįso nė spėlioti. Viena tik tebuvo visiems aišku, kad dabar atėjo sunkiausias momentas, momentas, kuris retu žmogui gyvenime tepasitaiko.

— Tu kalnys ar tarnautojas? — pirmas pertraukia sunkią tylą Ringaudas, kreipdamasis į Joną.

Jonas tyli: toks tiesus ir status klausimas jam visai atėmė žadą; dar labiau jį erzina Ringaudas paprastas, net nuosirdus tonas. Jis laukė priekaištų, puolimo ir buvo pasiruošęs gintis, norėjo iškelti jam padarytą skriaudą ir tuo patei-

tu tarpusilaiko, nes iš patyrimo jau žino, kad su tais užsispyrėliais lietuviams reikia elgtis atsargiai, jeigu nori ką nors iš jų išgauti, o tai užsispyrė, na, ir ką gi, mušk, užmušk — neprabišs...

— Manau, kad tu dar apsigalvosi, — patylėjęs vėl kreipiasi į Joną smogikas, bet jau nebe taip griežtai.

Jis norėjo Joną išsivesti drauge, bet pagalvojęs apsisuko ir pats vienas, dauždamas pakausytomis batais ištrupėjusias cementines grindis, išėjo. Tik prie durų sustojo ir atsisukęs labai reikšmingai įspėjo dar Lašinską:

— Ap-si-gal-vok, Lašinskai! — Aš netrukus grįšiu...

LOS ANGELES, CALIF.

Komunistų persekiojamų lietuvių vaizdai amerikiečių laikraštyje

(Tęsinys)

Kaip ir kiekviename darbe yra ir slysniai, vietų, girdėti iš klausytojų nusiskundimų, kad kai kuriose programose baisiai dulkoma lietuvių kalba. Kirciavimas pasibaisėtinas, be to ir gramatika silpna. Pvz., buvę sakoma, jog "Kudirka žadėjo sustoti į mūsų koloniją", norite daugiau žinių apie pokniką — "saukite ponius"... Mirė žmogus, "pakiko artimas giminės", birutės rengia ne mairusių narių pagerbimą, bet "pagerbimą mirusioms narėms"... "Kredyto" — ne kredito — kooperatyvui reikia tarnautojų ar tarnautojos — "skambinkite poną X"... O kai kalbėta apie rezistenciją, tai ji ne kartą pavirto į rezidenciją.

Lietuviška radio programa kartais pradėdama ir — "Mielie lietuvių, jūs klausotės lietuviškas, radio programą"... Iš tiesų, programos pasiklausau ir nelietuviškai. Ir svetima lietuvių kolonijoje esama, kurie tos programos klausosi, jau neskaitant ir iš akup. Lietuvos čia viešėjusių žydų. Tad, kam ta diskriminacija? Daug tikslėsnis esąs pasisveikinimas tų pranešėjų, kurie taria — "Labą dieną" programos klausytojams, o ne vien tik lietuviams.

Studentams trūksta gyventi vietas

Los Angeles Times aprašo, jog rajonuose apie Kalifornijos universitetą Los Angeles miestą yra didžiulis trūkumas studentams gyventi vietas. Butai labai brangūs: Vienas kambarys 200 dol. mėnesiui, "studio" butas 300 dol., vieno miegamąjo butas nuo 400 iki 450 dol., radijo programą... Iš tiesų, dviejų miegamųjų butas 800 iki

Gelgaudų pilis.

950 dol.

Universiteto regentai nepajėgia būtų klausimo išspręsti ir Berkeley mieste, kur šimet įsiregistravo rekordinis studentų skaičius — 30,650.

Berkeley mieste jau daug metų eina kovos, kaip tvarkyti apartamentų būtinumą. Nuomų kontrolė ir kiti įstatymai sumažino naujų namų statybą. Studentams susirasti kambarį esąs sunkus ir laiką gaišinąs darbas.

Neužtarnauta garbė šventai Elenai

Kai Washington valstybėje išsiveržė Saint Helens ugnikalnis, lietuvių spaudoj neretai jis vadinamas šventos Elenos kalnu. Ir keliautojas Vladas Raščiuskas praskrیدęs tą ugnikalnį rašė, kaip šv. Elena "kulkas" leido ir kitaip keliautojo dėmesį atkreipė. Bet tai šv. Elenai nepriklausanti garbė.

Pasaulyje yra labai daug vietovių, yra buvusių ir tebėsančių žmonių, kurių pavadinimai ir pavardės prasideda su "Saint", bet tai visai nieko bendro neturi su katalikų šventaisiais.

Anglijoje yra Saint Helens miestas. Buvo keliautojas tyrinėtojas Saint Helens. Yra ir Washington valstybėje Saint Helens ugnikalnis visai nieko bendro su Elenos šventumu neturįs. Elenos vardas angliškai rašomas: Helena arba Helen, bet ne Henlens.

J. KLAUSEIKIS

Maskvos žinių agentūra pranešė, kad Sovietų Sąjungon šio mėnesio viduryje atvyks Afganistano prezidentas Babrak Karmal. Sovietai nepatenkinti blogėjančia padėtimi Afganistane ir nemažėjančia partizanų veikla.

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Atlidėjęs jį smogikas atsistojo nuošaliai ir visai tylėdamas laukia; jis davė jam laiko gerai apžiūrėti visus kalinius, bet toli nesitraukė nuo jo ir budriai sekė, ar kas nors neparodytų kokio ženklo, ar nepadarys kokio reikšmingo žesto.

Visi kaliniai suprato, kam jį čia smogikas atsivedė, todėl visi atsistojo ir abejingomis akimis žiūrėjo į juos, tarytum būtų įleistas koks nors visai jiems nepažįstamas naujas kalnys. Kaip ne nuostabu, bet tokiomis pat akimis žiūrėjo į juos ir Lašinskas.

Toks "samokslas" labai erzino smogiką: jis tikrai žinojo, kad jie yra pažįstami, todėl, pamatęs, kad jie atsivestas agentas dar dėsia, suriko, kreipdamasis į Lašinską:

— Na? ...

Jonas truktelia savo pečiais, bet nieko neatsako.

— Kodėl nesakai? Juk jie visi iš tos pačios poros, kuriai ir tu priklausai, — nirs smogikas.

Kur? ... — dar griežčiau riktelia jis.

Jonas ima pamažu dairytis, matyt, norėdamas laimėti laiką ir apsispręsti, nes aiškiai matė, kad jis abejoja ir nesiryžta. Smogikas žiūri

piktai tiesiai jam į akis, laukdamas atsakymo.

— Aš... aš... — vapaliojo po savo nosimi Lašinskas.

Smogikas dar labiau ima širsti — jis jaučia, kad ne veltui atsigabeno čia Lašinską, bet nežino, kaip dabar priversti jį išduoti paslaptį.

— Pasakysi tu, pagaliau, ar reikės va šita išbandyti ant tavo kupros, tu niekšė; — ėmė plūstis, kantrybės nebetekęs, smogikas, mosuodamas pagal pačią nosį Jonui su savo rimbu.

— Aš jų nė vieno nepažįstu... — atsako, jau aiškiai apsisprendęs neišduoti, Jonas.

Ir dabar nepasikeitė nė vieno kalinio net veido išraiška; kaip sustojo visi, pamatę smogiką įeinant, taip ir stovi, lyg iš granito iškaltos statulos; visi vienodai ramūs, visi šaltai žiūri, tarytum ši scena jiems visai būtų nesuprantama ir visai nerūpėtų, kas čia darosi.

Toks vaizdas smogiką degintė degino; jis jau vaizdavosi ordina ant savo krūtines už tokį pasitarimą tėvynei, juk tiek vargo jis patyrė, kol surado pačius pėdsakus, kol išvystė visą šnipinėjimą, ir dabar, kai tikslas jau pasiektas, kai turi pasibaigti jo visi vargai, ima ir užsikerta taip gerai įlaiduota mašina. Ne, to jis nepakės, jis ne toks kvailas, kad leistų išplėsti iš savo rankų taip sąžiningai užtarnautą atlyginimą kitam, nors tai būtų ir pats stovyklos viršininkas arba dar koks aukštesnis pareigūnas. Jis suras būdą pražiodinti Lašinską. Bet vis dėlto nuo griežtų veiksmų jis

tuo tarpusilaiko, nes iš patyrimo jau žino, kad su tais užsispyrėliais lietuviams reikia elgtis atsargiai, jeigu nori ką nors iš jų išgauti, o tai užsispyrė, na, ir ką gi, mušk, užmušk — neprabišs...

— Manau, kad tu dar apsigalvosi, — patylėjęs vėl kreipiasi į Joną smogikas, bet jau nebe taip griežtai.

Jis norėjo Joną išsivesti drauge, bet pagalvojęs apsisuko ir pats vienas, dauždamas pakausytomis batais ištrupėjusias cementines grindis, išėjo. Tik prie durų sustojo ir atsisukęs labai reikšmingai įspėjo dar Lašinską:

— Ap-si-gal-vok, Lašinskai! — Aš netrukus grįšiu...

Smogikui išėjus, geroką valandėlę kameroje niekas nepasikėlė: niekas ne tik neprataria nė žodžio, bet niekas nepajuda nė iš savo vietos — visi lygiai buvo šio staigaus įvykio pritrenkti. Kas dėsia toliau, niekas nedrįso nė spėlioti. Viena tik tebuvo visiems aišku, kad dabar atėjo sunkiausias momentas, momentas, kuris retu žmogui gyvenime tepasitaiko.

— Tu kalnys ar tarnautojas? — pirmas pertraukia sunkią tylą Ringaudas, kreipdamasis į Joną.

Jonas tyli: toks tiesus ir status klausimas jam visai atėmė žadą; dar labiau jį erzina Ringaudas paprastas, net nuosirdus tonas. Jis laukė priekaištų, puolimo ir buvo pasiruošęs gintis, norėjo iškelti jam padarytą skriaudą ir tuo patei-

sinti savo elgesį. Bet jis niekuomet nesitikėjo rasti drauge tiek lietuvių ir dar Taurų girios partizanų, tarp kurių buvo net jo draugas Ažuolas. Todėl dabar, pamatęs čia visą būrį žmonių, kuriuos jis ne tik gerai pažino, bet žinojo, kad visi jie kovojo gindami savo tautos laisvę, visai pamiršdami save, pradėti skųstis savo likimu ir savo nelaime jis neišdrįso. Taip pat kaip, įėjęs į šią kambarį ir pamatęs taip neapkenčiamą, jo laimę pagrobusį, Ringaudą, jis neišdrįso, kaip tas Judas, ištarti išdavikiškų žodžių: "Stai tas, kurio tu, smogike, taip uoliai jieskai"...

Jono toks tylėjimas dar labiau visus prislėgė; visi suprato, kad smogikas atsivedė jį čia kaip tą dresiruotą šunį, kuris rafinuotos savo uoslės pagalba turi surasti Ringaudą. Tik buvo neaišku, kodėl jis, užtikęs tikruosius pėdsakus ir atsekęs jais iki pačios aukos, staiga sustojo.

— Dabar tai tikrai mūsų kalbų klausysis kur nors slaptai šnipai, — pastebi Niaura.

— Kam jiems tokios ceremonijos! Greičiau pradės jie mus ant basių maustyti, — atsiliepia Perkūnas.

Guoba nucina prie durų ir ima atsargiai dairytis.

— Būk ramus, tas budelis geria dabar kur nors, kad paskiau didesnį malonumą jautytų mus bekankindamas, — dar pridėjo Perkūnas.

(Bus daugiau)

4 — Naujienuos Chicago, Ill. Wednesday, Oct. 2, 1980

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

17. Pritinka manyti, kad toks gabus Teisėjas darys teisybę žmonėms, ir mes galime būti tikri, kad jam tarpininkaujant visi, kurie norės sugrįžti pas Dievą ir gauti amžinojo gyvenimo palaiminimų ir gyventi tobuloje žemėje, gaus visokių progų tai daryti.

Verta pastebėti, kad jis neteis kaip akys mato, arba kaip ausys girdi. Gabiausias teisėjas pasauly darė nutarimus sulig tuo, ką jie galėjo matyti arba girdėti, dėl to, kad negalėjo įsijūreiti į žmonių širdis ir tikrai sužinoti, kodėl taip sakė arba taip darė. Bet Jėzus nebus paduotas tokiam aprūbinimui; nes turėdamas dieviškos sprendimo jėgos, jis žinos kur tiesa, nežiūrind į tai, kas bus sakoma. Todėl nestebėtina, kad Povilas pasakė, kad pasaulis bus teisiamas teisingai per aną Vyra, kurį Dievas paskyrė. — Ap. Darbai 17:31.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mainham Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — 88 2-5892

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdiaryta trof.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERYŲ ligos.
Ofiso 2457 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VALA: pirm. antradienį, trečiadienį
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Apatiniai - Protezės, Mod. bandžiai.
Speciali pagalba Kojoms.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadienį 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL. 60629
Tel.: P 882-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVF.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. JERONAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdrausta perkraustymas
ir įveikis atstovams.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

GET RELIEF FROM CONSTIPATION WITHOUT SPASMS OR CRAMPS

Žvejų uostas

PASKUTINIS VINCO KRĖVĖS KŪRINYS

(Tęsinys)

Gal ir nevertėtų griežtai at-
mesti Žadanovskio pasiūlymų,
nors alsargumo dėlei.

Ar draugas savo iniciaty-
va siūlė man padėti jums kur-
ti naują pasaulį? — pabrėžda-
mas paskutiniuosius žodžius,
ironiškai nusišepojo Lemain.

Patiekęs šį klausimą, pajuto
nemažoną jo prieskonį. Nejuo-
ku, jei Žadanovskis išaiškintų
sau jį, kaip sutikimą.

Ir savo, ir ne savo, turį
prisipažinti, — ramiai aiškina
jam šeimininkas. — Būte
mums labai naudingas, kaip kiek
viena palanko mums intelligen-
tinė jėga. Apskritai, intelligen-
tiją, ypač savąją, labai vertina-
me, jei tik ji mums nesipriešina
ir sąžiningai atlieka pavedamą
jai darbą. Vėl gi kito išėjimo
mūsų inteligentija neturi, kaip
neturėjo caro laikais. Juk ji,
mūsų akys, tokis pat proletari-
atas, kaip ir darbininkai!.. Na,
o jeigu kurie mėgintų priešintis
ir trukdyti mums... Tokiais at-
vejais esame be pasigailėjimo.

Mūsų sprendimai skubūs bet ne
galtingi. Visas inteligentinis el-
tas arba turi mums tarnauti,
arba jis visai nereikalingas, ir
tada neturi teisės egzistuoti...
— Draugas mane taip nūga-
dinai, jog man lieka tik kuo sku-
biausiai bėgti, kelnes pasiraio-
jus — ir iš čia, iš Prancūzijos,
— nusišepojo, lyg juokauda-
mas.

— Kur tamsta, draugas Le-
main, bėgsi? — juokauja ir Ža-
danovskis. — Europoje surasi-
me visur ir galim nebūti tokie
palankūs, kaip dabar...
— Ne taip dar bausis, pasaulis
platus, — juokauja su linksma
ėypsena ir Lemain. — Palieka
dar Amerika, Jungtinės Šiaurės
Amerikos Valstybės. Manau,
ten manęs tamstos nepasiektu-
te.

— Bet ką ten tamsta, vargšas
pabėgėlis, veiktumei. Juk ten
jūs, prancūzas, laiko antraeilais
žmonėmis. Pirmojo Pasaulinio
karo metu amerikiečiai labai nu-
sipenėjo ir pasipūtė, kaip krau-
jo prisidūpusios erkės — tiek
pramonininkai, tiek ir darbi-
ninkai. Pramonininkus — imk
uos velniai! Bet kad visi dar-
bininkai ten baisiai demoraliza-
vos. Jie per gerai jaučiasi, kad
pageidautų permaitinti! Jie gyve-
na tik pilvu, ir socialiniai klau-

simai, socialinė lygybė, sociali-
nis teisingumas jų nedomina.
Darbininkijos tarpe, pasakysiu
tamstai atvirai, nerandame tin-
kamos dirvos — jie, darbinin-
kai, per daug tamsūs ir sotūs...
Tiesa, mūsų idėjoms palankūs,
ir net labai palankūs, vidutiniai
inteligentiški sluoksniai, nes tie
sluoksniai jaučiasi materialiai
ir moraliai nuskriausti. Jų pa-
dėtis nuolat sunkėja, nes jų dar-
bas žymiai mažiau atlyginamas,
negu paprastų darbininkų; jų
išsilavinimas, inteligencija ne-
vertinami, jie patys negerbia-
mi, nes ten gerbiamas tik pini-
gas ir tasai, kuris jo turi. Jiems
gi, šių sluoksnių žmonėms, su-
sikrauti to pinigų nėra galimy-
bės. Žinai draugas, kaip ten žmo-
gus apibūdinamas? Paprastai
sakoma: jis — vertas tūkstančio
dolerių, o kitas — dešimties tū-
kstančių, trečias — šimto tūks-
tančių. Vienų žodžiu, žmogaus
vertę pareina ne nuo jo gabu-
mų, proto, išsilavinimo, bet nuo
to, kiek jis turi sutaupęs dole-
rių...
— Girdėjau apie tai, — linkte-
li galvą Lemain.

— Visa mūsų bėda, kad inte-
ligentinių sluoksnių žmonės min-
ksta košai. Jie tinka tik ramiai
agitacijai, ir tai tik pakuždomis,
bet ne aktyviems veiksmams...

— Vadinasi, todėl esate nusi-
teikę palikti Naująjį Pasaulį ra-
mybėje, su sena kapitalistine
santvarka... — įterpė žodį Le-
main.
— Na, ne! — neigiamai pa-
kraipė galvą Žadanovskis. —
Jei ir pasilikis ten kapitalistinė
santvarka, tai tik neilgam. Kai
mes išstumsime amerikiečius iš
Senojo Pasaulio o mes tai pada-
rysime), atimsime iš jų rinkas
Europoje ir Azijoje, ten kils to-
kia suirutė, jog patys atsikvie-
mus santvarkai atkurti...
— Kaip jūsų tauta senovėje

variagus: "Kraštas mūsų dide-
lis ir turtingas, bet tvarkos jame
nėra. Atleikite valdyti mus ir
viešpatauti mums", — atminti-
nai pacitavo iš senovės metraš-
čio Lemain.

— Vo-vo, visai teisingai, nusi-
juokė Žadanovskis. — O dar
kalba, kad istorijos įvykiai ne-
sikartoja.

— Tai ką, turėsite plaukti per
maris, kaip Riurikas su savo
variagais, — dar pajuokavo Le-
main.

— O ne! Ten, vietoje, surasim
pakankamai variagų, kurie at-
liks mūsų darbą... — linksmi
nusišepojo. — Plaukti per jū-
ras "su visa savo ištikima dru-
žina" naujam Riurikui neteks.

— Bet ar tie variagai pasilikis
jums ištikimi ir netaps dezerty-
rais, kaip jūsų senoji gvardija,
— pastebėjo Lemain. — Netu-
rėtute užmiršti, kad ten žmo-
nės, net variagai, yra išaugę ki-
tose, negu jūsų tautiečiai, sąly-
gose — kitoje santvarkoje...
Nauja santvarka, pagal jūsų dės-
nius, gali nepatikti...

— Mes kiekvienam jų štai
paimsim iš kalėjimų pačius pik-
čiausius nusikaltėlius, pastatys
me juos priešakyje vyriausy-
bių, ir jie bus ištikimi mums,
kaip šunys, — pareiškė Ža-
danovskis. — Jie mokės viską
ten sutvarkyti geriau, negu mes
patys galėtume tai padaryti! Lai
duoju tamstai.

— Netenka abejoti, kad taip
pasielgtų, jei tik jiems pasisek-
tų ten koją įkelti, — pagalvojo
Lemain. — Idomu, ar tik nepa-
siūlys ir man tapti jų variagu
Prancūzijoje?.. Išsiplūsiu, kaip
reikia...

Į kambarį įėjo Natalija Vladi-
mirovna ir pakvietė juos į val-
gomąjį vakarieniauti...

Lemain išėjo, nesužinojęs,
apie kokios rūšies patarnaviną
kalbėjo Žadanovskis. Apskritai,
nesuprato, ko tasai norėjo.

Jei būtų pasiūlęs man, pa-
sakysim, šnipinėti, kaip būčiau
turėjęs pasielgti tokiu atveju?
Spiauti į veidą ir išeiti!... —
galvoja pakeliui ir viešbuti.
— Ne, ne! Taip pasielgti negalė-
čiau — juk esu prancūzas...
Būčiau mandagiai, bet griežtai
panašų pasiūlymą atmetęs, dar
gi davęs suprasti, kad esu skau-
džiai užgautas...

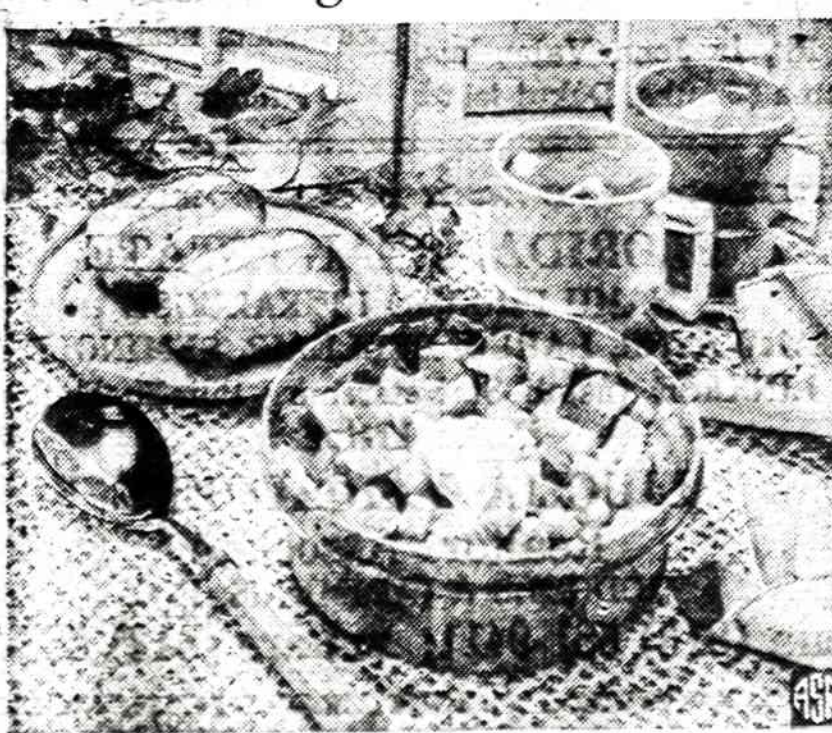
(Bus daugiau)

Daktaro bėdos

— Aš ir vėl netekau ketu-
rių pacientų.

— Ar jie numirė?
— Nenumirė, bet pasveiko!

Ham Yam Salad Solves The Cooking-For-Two Dilemma

Cooking for one or two? Bet you look hard for budget-wise
and appetizing main dishes that come in small quantities — and
require a minimum of fuss.

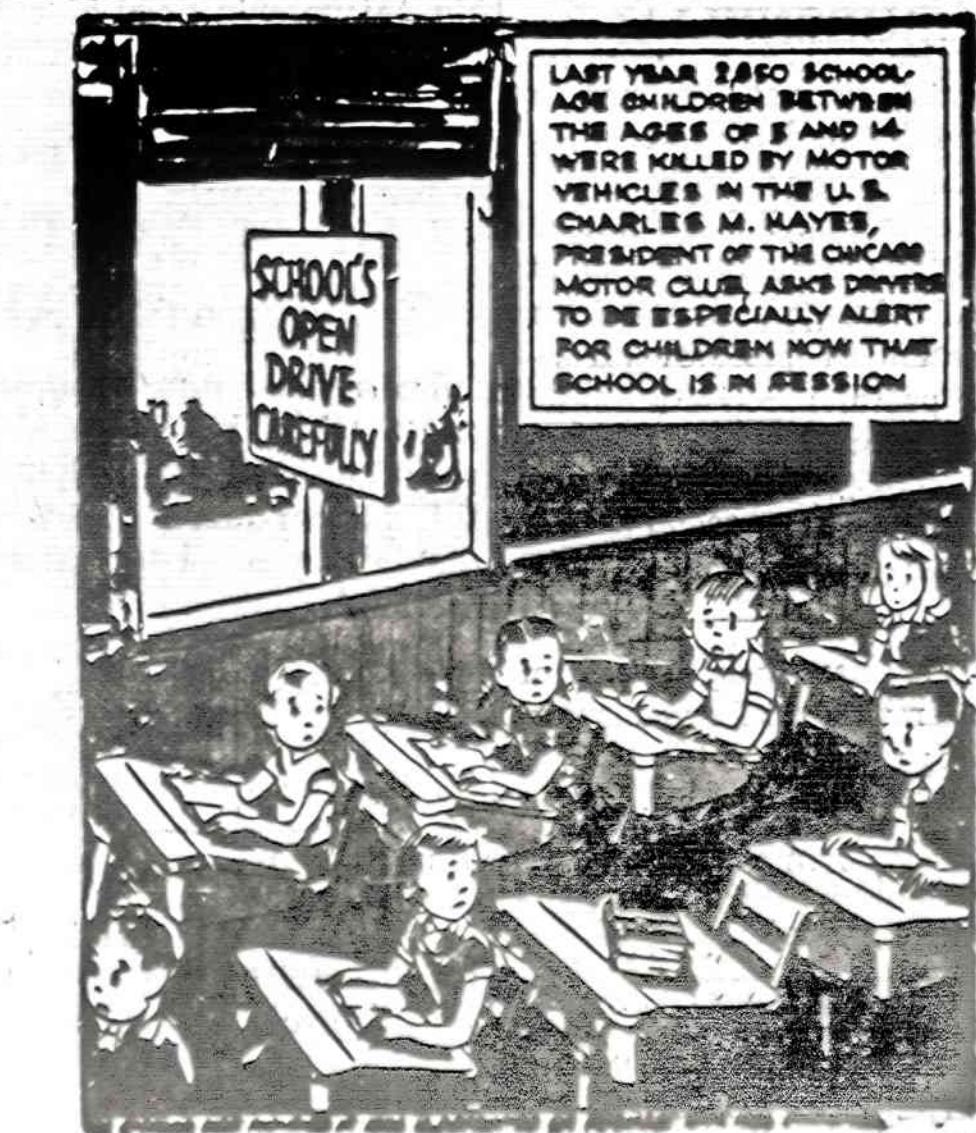
Hearty Ham Yam Salad is a delicious solution. It's easy to
prepare and economical, too. And there's no waste involved
since it serves only a pair. Make this tangy creation ahead of
time in a handy Tupperware Seal-N-Serve®. Serve the salad in
the same convenient and colorful container for an attractive
presentation. And, if you're dining alone, the salad can be
stored in the same bowl in the refrigerator until its next menu
appearance within a few days.

Ham Yam Salad

2 medium-size yams or
sweet potatoes	1/3 cup sour cream
1/2 pound-cooked ham,
cut into 1/2-inch
cubes	2 tablespoons milk
3/4 cup diagonally sliced
celery	1 1/2 teaspoons Dijon-style
mustard
	1/4 teaspoon salt
	Pinch pepper
	Lettuce leaves

In a medium saucepan, cook yams in boiling salted water to
cover for 20 minutes or until tender. Cool. Peel yams, cut into
1/2-inch cubes. In a medium bowl, combine yams, ham and
celery. Refrigerate until well chilled. Combine sour cream,
milk, mustard, salt and pepper. Stir until well blended. Pour
over ham mixture, toss lightly. Serve over lettuce leaves.
Yield: 2 servings

No. 79

LAST YEAR 2850 SCHOOL-
AGE CHILDREN BETWEEN
THE AGES OF 5 AND 14
WERE KILLED BY MOTOR
VEHICLES IN THE U.S.
CHARLES M. HAYES,
PRESIDENT OF THE CHICAGO
MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS
TO BE ESPECIALLY ALERT
FOR CHILDREN NOW THAT
SCHOOL IS IN SESSION

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1004

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

MŪSŲ SPAUDOJE

JUODAODŽIAI LIETUVIAI

P. Čikagos Bridgeporte yra antros kartos lietuvių Gapšo Progress Printing įmonė. Savininkas bei tarnautojai išmokė lietuviškai ten dirbantį juodį, kuris, radęs progą, noriai kalbasi su lietuviu lietuviškai. Visi, kas tik jį sutiko, yra labai patenkinti ir laiko tam tikru fenomenu.

II. Prieš karą Pietų Amerikon atvažiavo du Lietuvos delegatai. Jiems vykstant traukiniu, ju skyrėn ilpo negras. Vienas iš delegatų, gal būt iš arti nematęs negro, pasakė:

— Vaje, kokios to negro didelės lūpos: kaip arklio...

— Kad aš tau duosiu į snukį, tai tavo pasidarys dar didesnės: kaip karvės, — pasakė aiškiai lietuviškai jam negras.

Abu delegatai jį atspirašė ir tolimesni pasikalbėjimas buvo draugiškas. Negras jims pasakojo, kaip jis išmoko lietuviškai.

III. Okupuotos Lietuvos lietuvių, norėdama patekti į laisvės kraštą, nuvažiavo Maskvon, ten susipažino su vienos valstybės Afrikoje juodu diplomatu ir už jo iškėję. Dabar ji yra viename tos valstybės miestelyje, kurio gatvėse dėl skurdo laksto visiškai nuogi vaikai.

IV. Prieš keletą metų viename Čikagos restorane teko stebėti vienos lietuvių ir juoduko vestuvių puotą. Nei svedboje, nei tarp svečių nebuvo nė vieno lietuvių ar baltodžio. Tos vestuvės buvo panašios į pakasynas.

Algimantas savo skiltyje. Nepriklausomos Lietuvos 35 nr. rašo apie lietuvių šlaikymą kuriant lietuviškas šeimas, bet iš straipsnio matosi, kad jam kokios sulinko prieš segregaciją ir pasireiškė baudžiauninko dvasia. Tame straipsnyje, pavadiname "Juodieji lietuviai", jis tarp kita taip rašo:

"Štai, pakankamai veiklioje lietuviškoje saloje, gyvena (ir tebegyvena) visai rimta, padori ir neabejotinai lietuviškai nusiteikusi šeima. Augo toje šeimoje dukra, kuri itin aktyvi lietuviškame gyvenime, mokykloje, tautiniuose šokiuose, lietuviškoje dainoje. Puikiai kalbėjo lietuviškai, vėliau, net ir kitus mokė lietuviškoje mokykloje. Tokiu ar kitoku būdu (ar tik ne studijų metais?) ji susipažino ir pamilo juodosios rasės gražų jaunuolį. Nereikia ir aiškinti, kad jos visa šeima, tėvai, tiegiog piestu stojo prieš tokį draugystę ir kalbas apie vedybą. Gi, kai žodžiai, įtikinėjimai,

barniai ir kvičiai nesiliovė, nei vienai pusei nesitraukiant iš savo kietai užimtų ir ginamų pozicijų, merginos mamaitė ir tėtukas nutarė drąstiškai žingsniui: išvaryti netikusią dukraitę iš namų ir tiek. Vadinasi, tokiu būdu turi būti nuplauta negarbė ir nešlovė nuo tradicinių sveikos ir baltos lietuviškos šeimos. (Viešpatie, kokia gėda prieš lietuvių draugus ir kaimynus — įtikinėjo save nelaimingi tėvai...)

Laikas nestovėjo vietoje. (Ar ne lyriškai skambas trumpas saknys?). Toje jaunoje, pusiau baltos, pusiau juodoje šeimoje (tėvų prakeiktoje), beveik vienas po kito, gimė du berniukai. Odos spalvos prasė ir veido bruožų, net ir neišvengsi baltosios rasės įtakos. Visų pasmerktoji jaunoji motina, "raupsuotoji" daugeliui mūsiškių, savąjį prieauklį išmokė lietuviškai, leido į lietuvišką mokyklą, lanko liet. katalikų bažnyčią. Ir, dar daugiau, abu tamsodžiai, garbinuotais juodais plaukais, berniukai, patarnauja kunigui prie altoriaus laikant lietuvių kalba mišias.

Šioje vietoje reikėtų suminėti, kad per eilę metų, atsideido tos lietuviškos tėvų širdys, paliko savo metu nutrauktus santykius ir net pavedė vieną butą dukros šeimai, viename savo apartamentų namų. Kai kurie tos šeimos bičiuliai visai rimtai tvirtina, kad sekančioje, VII-oje taut. šokių šventėje 1984 m. Čikagoje, tuos du juoduosius lietuviškus tikrai matysime savo gyvenamosios vietovės šokių grupės tarpe, šokant mūsų tautinius šokius. Tuo tarpu, motina su savo tais dviem sūneliais, neretai matoma įvairių lietuvių renginių salėse, rečiau pasirodant pačiam tėvui, kuris, atrodo, nėra priešingas motinos pastangoms auginti ir brandinti savąjį prieauklį sąmoningais lietuviškas.

Pietų Amerikos kraštuose, kuriuose lytiniai santykiai yra daug laisvesni, yra atsiradę dažniausiai be vedybų mišrių rasų vaikų. Jie nevadinami vieno iš tėvų tautybę bet bendrą vardą — mulatais.

K. Petrokaitis

— DĖMESIO! Perkant nuosavybę Floridoje, diplomuota teisininkė mielai ir sąžiningai sutvarkys jūsų pirkimo bei pardavimo dokumentus:
Nijolė Grybauskaitė
5200 Central
St. Petersburg, FL 33707
Tel. (813) 323-0444

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Įstaigą:
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Tel. 312 238-9787

* Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikalais.
* Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietą iki anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

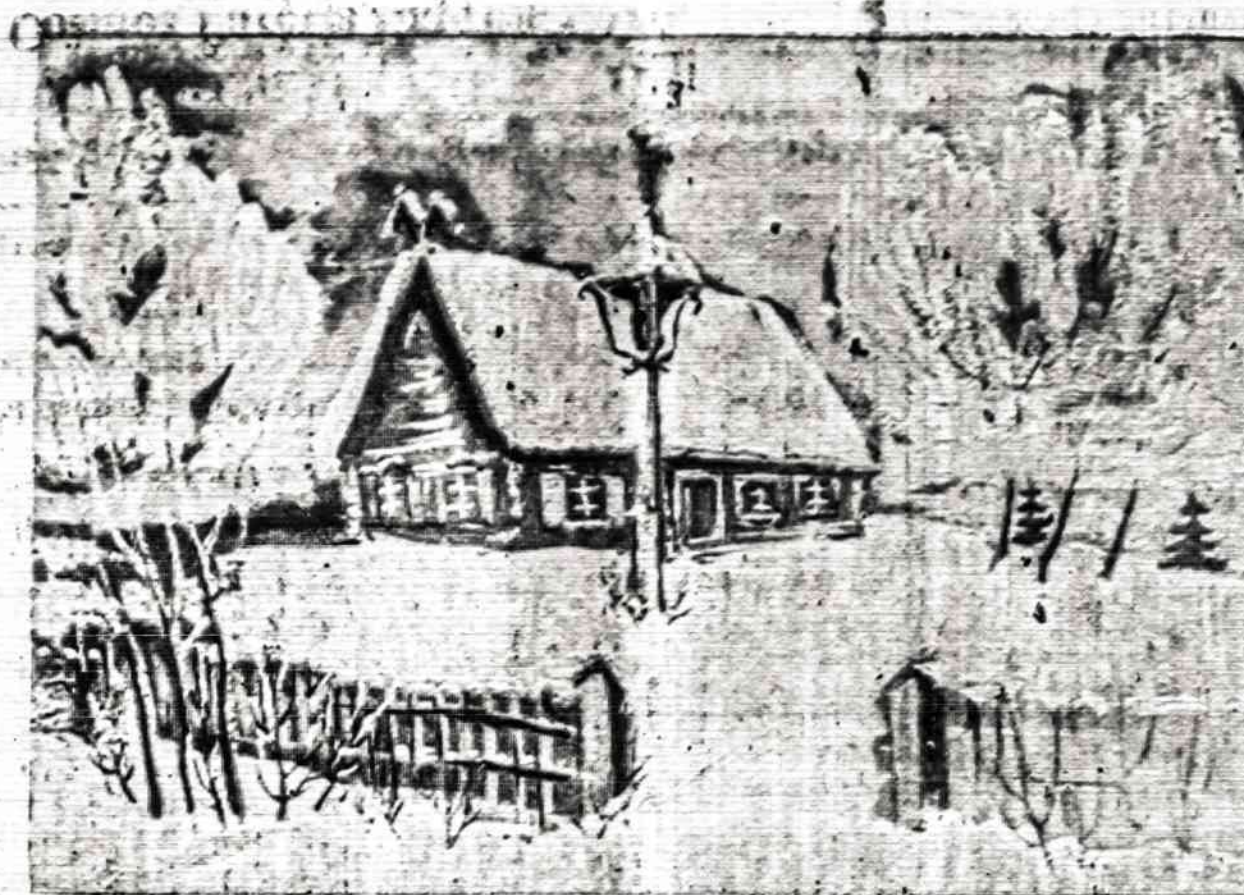
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

DU YPATINGI SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE VAJAI

Speciulus vajus

SLA narių pageidavimu, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pratęsia dabartinį Specialų vajų naujienoms nariams rašyti. Vajus tebevykdomas ne tik naujų narių verbutui, bet ir sudaryti progą esamiems nariams iki 70 metų amžiaus savo apdraudas padidinti. Šio vaju metu įsirašantieji į reguliarias apdraudas (V-1, V-2, V-3 ir V-X) gauna net 50% nuolaidą nuo pirmų metų metinių mokėčių. Šio vaju metu nariai ir nauji apikantai gali Susivienijime apsidrausti iki \$5,000 netikrą sveikatos.

Ypatingas Jaunimo vaju

Didžiausia ir seniausia jaunimo organizacija yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Juk ketvirtadalis narių yra jaunosios kartos! Taip pat reikia atsiminti, kad Susivienijimą "sukūrė jauni aušrininkai. Per savo ilgą ir garbingą istoriją Susivienijimas buvo toji visuomeninių ir kultūrinių reikalų mokykla, kuri iš jaunų veikėjų paruošė patyrusius visuomenininkus.

Susivienijimas visuometėjo iš vieno su kitomis jaunimo organizacijomis, joms suteikdamas finansinę bei kitokią paramą.

TRUMPAI

— Dėkui Dr. Juozui Tautvilai, Gary, Ind., už nuolatinę paramą raštais ir aukomis. Dėkui už dabar atsiųstas laimėjimų šakneles ir už \$30 auką.

— Teresė Lintkienė iš St. Petersburg Beach, Fla., užsisakė Naujienas 4 mėnesiams per BALFO veikėjus ir spaudos rėmėjus Idą ir Joną Valauskus, pridėdama \$5 auką. Dėkui jai už

dėmesį Naujienoms bei jų platinimo vajui, o lietuviškos spaudos bičiuliams I. ir J. Valauskams už pastangas ir už auką, atsiųstą kartu su laimėjimų šaknelėmis.

— Jonas Mikalavičius iš Detroito, atsiųsindamas už laimėjimų lapelius, dvigubai padidino paramą Naujienoms, atsiųsdamas \$10 auką. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsisakiusiam Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašiusiam neskelbti.

— Aldona ir Antanas Laurins-

FLORIDA. REAL ESTATE
NAMŲ PIRKIMO REIKALUOSE
CLEARWATER, LARGO, BELLEAIR, SEMINOLE APY-
LINKESE (netoli St. Petersburg Piliečių klubo)
Prašau kreiptis:
LIUCIJA VAIČAITIENĖ
Realtor - Associate
RODGERS & CUMMINGS, INC.
dieną (813) 581-9411; vakare (813) 585-2738

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NORKIENĖ
2406 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-8787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
1501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 8-2737
V. VALANTINAS

Laurinavičiai, Lemont, Ill., buvę sėkmingi biznierių Brighton Parko apylinkėje, yra dosnūs lietuviškos spaudos ir bendrųjų darbų rėmėjai. Dėkui jiems už ankstyvą prenumeratos prašimą ir už \$10 auką.

— Dėkui Pijui Vaičiūnui, Largo, Fla., už nuolatinę paramą. Dėkui už ankstyvą, nelaukiant raginimo, prenumeratos prašimą ir už \$10 auką. Tą progą jis taip rašo: "Malonu turėti savo namuose Naujienas. Jose yra teisingos žinios be propagandos, kas dedasi lietuviškame gyvenime ir plačiame pasaulyje, kas yra tie slapukai, kurie kitus puola, kad paslėpti savo melus. Didžiausias nesuspatingų šaltinis yra vienašališka spauda."

— Kazimieras ir Vladas Skripkus, Lockport, Ill., gražios sodybos savininkai, atsiųsiamy už laimėjimų lapelius, atsiuntę \$5 auką. Dėkui.

— Frank Butvinas iš Bridgeport apylinkės, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savoris, atrašė tokį laišką: "Esu ligonis ir neturtingas. Gyvenu Chicago miesto ligonių senelių name. Tačiau prisirūnę Jums laimėjimų bilietukus ir \$15, kad tik Naujienos gyvotų. Jos turi gyvuoti ir mudu to linkime — Rose ir Frank Butvinai".

— Montrealio liuanistinėje mokykloje yra penkios grupės. Pirmą grupę moko J. Adamonytė, antrąją — A. Baršauskienė, trečiąją — J. Adamonienė, ketvirtąją — S. Ališauskienė, penktąją — M. Jonynienė ir A. Knys-tautienė. Be to, mokykloje moko seselė M. Teresė, Linas Staškevičius ir kun. J. Aranauskas. Prie mokyklos yra lietuviškai nemokančių klasė.

— Rašytojo Juozo Kraliausko pagerbimas įvyks lapkričio 9 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Apie laureato kūrybą kalbės rašytojas Jurgis Jankus.

— SLA 134-osios Moterų kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio 11 d., Chicago Savings bendrovės patalpose, 6201 S. Western Ave., 12 val. Visos narės kviečiamos dalyvauti, nes bus loterijos laimėjimai. Po susirinkimo bus vaišės. Valdyba

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsakyti paštą.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

— Paryžiaus žydai nutarė imtis priemonių prieš organizuotus sinagogų sprogdintojus.

— Irano lakūnai bandė griauti Bagdado dirbtuves, bet jiems nepavyko, nepataikė.

— Edv. Gierakas bijo, kad jam nebūtų suruoštas teismas už Lenkijos pasikolinimą.

REAL ESTATE

Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAJIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ
JEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
• MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600
Independently owned and operated

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

DĖMESIO

Keliaujant į Floridą ir neturint aiškios apsisistojimo vietos, prašau kreiptis šiuo adresu:

A. Dovydaitis
105 - 59 Ave.
St. Petersburg Beach,
Florida 33706
Tel. (813) 360-1057

PERSONAL

Asmenų ieško

NASLIUKĖ, medicinos darbuotoja, nori susirašinėti su vyriškiu, nejaunesniu negu 55 metų. Rašyti: Naujienos, Box 245, 1739 S. Halsted Chicago, IL 60608

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

Suskaite prašymus

— Kiek kartų aš prašiau, kad netriukšmautum?
— Septynis kartus, mamytė.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turio Chicago miesto, Jeldimę, Dirbu ir užmiešiuose greitį, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusečiai automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai, • Stalčius darbai, cemento laiptai, portai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus pamū. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. EIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
2208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60424 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS IR VINCAS BRIZGYS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadienį nuo 9 iki 12 val. arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629